

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΕΘΝΙΚΗΣ ΠΑΙΔΕΙΑΣ ΚΑΙ ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ
ΠΑΙΔΑΓΩΓΙΚΟ ΙΝΣΤΙΤΟΥΤΟ

Επιχειρηματικότητα Νέων

Οδηγός για Συμβούλους και Καθηγητές
η Οικονομία & εγώ

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΕΘΝΙΚΗΣ ΠΑΙΔΕΙΑΣ ΚΑΙ ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ
ΠΑΙΔΑΓΩΓΙΚΟ ΙΝΣΤΙΤΟΥΤΟ

παιδικό^η
νομίμω^η
εγκώ^ή

Επιχειρηματικότητα Νέων
Οδηγός για Συμβούλους και Καθηγητές

ΑΘΗΝΑ 2007

ΣΩΜΑΤΕΙΟ ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑ ΝΕΩΝ

Πρόεδρος
Οδυσσέας Π. Κυριακόπουλος

Copyright - 1998 Junior Achievement
Inc., Colorado Springs,
Colorado, USA

Copyright - 2007 για την Ελλάδα,
Σωματείο Επιχειρηματικότητα Νέων

ISBN: 960-337-043-6

Η Οικονομία και Εγώ

Οδηγός για Συμβούλους και Καθηγητές

Το κείμενο αυτό είναι η ανατύπωση της δεύτερης έκδοσης στην ελληνική γλώσσα του βιβλίου:

PERSONAL ECONOMICS Guide for Consultants and Teachers»

Το βιβλίο προορίζεται να χρησιμοποιηθεί, ως υποστηρικτικό υλικό, στο Πρόγραμμα «Επιχειρηματικότητα Νέων», για την ενίσχυση και καλλιέργεια του πνεύματος της επιχειρηματικότητας των νέων, σε αριθμό σχολείων της δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης στην Ελλάδα.

Τα κείμενα, τα οποία προέρχονται από υλικό του Junior Achievement International, μεταφράστηκαν από το Ίδρυμα Ευγενίδον, έγινε μια πρώτη επεξεργασία-προσαρμογή τους στην ελληνική πραγματικότητα σε συνεργασία με την Ελληνική Εταιρεία Διοίκησης Επιχειρήσεων και η προσαρμογή συμπληρώθηκε με τη βοήθεια και την εποπτεία του Παιδαγωγικού Ινστιτούτου.

Η ανατύπωση γίνεται με πρωτοβουλία των Σωματείων Επιχειρηματικότητα Νέων (ΣΕΝ), σε συνεργασία με το Ίδρυμα Ευγενίδον και με την ευγενική χορηγία της Citigroup Foundation.

Πίνακας Περιεχομένων.

Πρόλογος	5
Γενική Άποψη του Προγράμματος	6
Υλικό του Προγράμματος	8
Προετοιμασία για την Τάξη	10
Ανασκόπηση των Δραστηριοτήτων	12
Υπόβαθρο	15
Κύριος Κατάλογος Υλικού	18
Έννοιες του Προγράμματος	19
Δεξιότητες του Προγράμματος	20

► Δραστηριότητες του Βοηθήματος.

1. Προωθώντας τον Εαυτό σας	21
2. Προσδιορισμός των Δεξιοτήτων και των Ενδιαφερόντων σας	26
3. Ευκαιρίες προς Εργασία	29
4. Συνεντεύξεις σε Εργοδότη	35
5. Ατομικός Προϋπολογισμός	40
6. Οικονομικά της Οικογένειας	45
7. Πληρωμή Λογαριασμών	50
8. Ορθολογική Χρήση της Πίστωσης	55
9. Το Χρηματιστήριο	59
10. Ανάλυση των Επενδύσεων	63
Ορολογία	67
Έντυπο Σχολίων	71

Πρόλογος.

Το Πρόγραμμα αυτό σκοπό έχει να εκπαιδεύει νέους, ώστε να κατανοήσουν τη λειτουργία της αγοράς και των επιχειρήσεων, προκειμένου να βελτιώσουν την ποιότητα ζωής τους.

Στα πλαίσια του Προγράμματος προβλέπονται κύκλοι μαθημάτων σχετικά με την οικονομία και τις επιχειρήσεις για μαθητές του Γυμνασίου, του Ενιαίου Λυκείου και των Τ.Ε.Ε. Η ύλη των κύκλων είναι οργανωμένη κατά βοηθήματα.

Έτσι: το βοήθημα *Η Οικονομία και Έγγ* παρέχει τη δυνατότητα στους μαθητές να εκτιμήσουν τις δεξιότητες και τα ενδιαφέροντά τους, να διερευνήσουν προσπτικές σταδιοδρομίας, να διδαχθούν δεξιότητες αναζήτησης εργασίας και να εξασκήσουν προσωπική και οικογενειακή οικονομική διαχείριση.

Το βοήθημα *Η Επιχείρηση σε Δράση* περιγράφει τα βασικά χαρακτηριστικά ενός συγκεκριμένου οικονομικού συστήματος και το ρόλο των επιχειρήσεων σε αυτό.

Το βοήθημα Παγκόσμια Αγορά προετοιμάζει τους μαθητές ώστε να αντιληφθούν τον τρόπο με τον οποίο αυτοί συνδέονται, μέσω του εμπορίου, με ανθρώπους και πολιτισμούς ανά τον κόσμο.

Γενική Άποψη του Προγράμματος.

Οι μαθητές που θα συμμετάσχουν στο πιλοτικό Πρόγραμμα της Επιχειρηματικότητας Νέων διδάσκονται βασικές οικονομικές αρχές και ανακαλύπτουν πώς λειτουργούν οι επιχειρήσεις. Αυτές οι αρχές βοηθούν τους μαθητές να κατανοήσουν το οικονομικό τους περιβάλλον και τους προετοιμάζουν για ακαδημαϊκή εκπαίδευση και την επίτευξη των στόχων τους κατά τη διάρκεια της ζωής τους. Διερευνούν επίσης τα ενδιαφέροντα και τις προοπτικές για τη σταδιοδρομία τους. Κάθε εβδομάδα, για οκτώ με δέκα εβδομάδες, εθελοντές από επιχειρήσεις λειτουργούν ως παραδείγματα ατόμων, που εργάζονται σε επιχειρήσεις, διευθύνουν συζητήσεις, οργανώνουν δραστηριότητες και εμπλουτίζουν το Πρόγραμμα με τις δικές τους εμπειρίες και τις επιχειρηματικές τους γνώσεις.

Οι εθελοντές παρουσιάζουν δραστηριότητες σε μια ή περισσότερες ενότητες. Το υλικό κάθε μίας από τις ενότητες περιέχει λεπτομερή σχέδια δράσης, βιβλία πληροφόρησης των μαθητών και πρόσθετο υλικό για την εξασφάλιση μίας επιτυχημένης εμπειρίας για τους μαθητές, τους καθηγητές και τους εθελοντές.

Γενική παρουσίαση του περιεχομένου των βοηθημάτων του πιλοτικού Προγράμματος Επιχειρηματικότητα Νέων.

► ***Η Οικονομία και Εγώ.***

Το Πρόγραμμα αυτό βοηθά τους μαθητές να αξιολογήσουν τις προσωπικές τους ικανότητες και ενδιαφέροντα, να διερευνήσουν επιλογές για τη σταδιοδρομία τους, να αναπτύξουν ικανότητες εύρεσης εργασίας και να ανακαλύψουν την αξία της μόρφωσης. Μαθαίνουν την έννοια του προϋπολογισμού, την οικογενειακή και ατομική χρηματοοικονομική διαχείριση και τη χρήση και κατάχρηση της πίστωσης.

► ***Η Επιχείρηση σε Δράση.***

Το Πρόγραμμα αυτό βοηθά τους μαθητές να κατανοήσουν τα βασικά χαρακτηριστικά της οικονομίας της αγοράς και το ρόλο των επιχειρήσεων σε αυτήν. Οι μαθητές μαθαίνουν τα στάδια οργάνωσης μίας επιχείρησης αλλά και της παραγωγής και προώθησης του προϊόντος. Μελετούν επίσης τις κοινωνικές υποχρεώσεις μίας επιχείρησης και το ρόλο του κράτους σε μία ελεύθερη οικονομία.

► Παγκόσμια Αγορά.

Το Πρόγραμμα αυτό βοηθά τους μαθητές να κατανοήσουν πώς είναι συνδεδεμένοι, μέσω του διεθνούς εμπορίου, με ανθρώπους και πολιτισμούς ανά τον κόσμο. Το Πρόγραμμα ξεκινά εξετάζοντας τους πόρους που διαθέτουν ορισμένα κράτη, και τον τρόπο με τον οποίο οι πόροι συμβάλλουν στην κουλτούρα, τη διακυβέρνηση και το οικονομικό σύστημα αυτών των κρατών. Στη συνέχεια παρουσιάζονται τα οφέλη του διεθνούς εμπορίου και η σημασία των διεθνών οικονομικών ζητημάτων.

Αγαπητέ Σύμβουλε:

Ευχαριστούμε που παρουσιάζεις το βοήθημα *Η Οικονομία και Εγώ* στους μαθητές της τάξης αυτής. Ως εθελοντής από τον επιχειρηματικό κόσμο αποτελείς ένα σημαντικό παράδειγμα. Στην πραγματικότητα ενδέχεται να είσαι το μοναδικό άτομο από τον κόσμο των επιχειρήσεων με το οποίο οι μαθητές έχουν τακτική επικοινωνία.

Γνωρίζομε ότι η παρουσίαση του βοηθήματος *Η Οικονομία και Εγώ* θα αποτελέσει πρόκληση και μία ευχάριστη και χρήσιμη εμπειρία για σένα. Και εξαιτίας του χρόνου που θα διαθέσεις και της προσπάθειάς σου, οι μαθητές θα κατανοήσουν καλύτερα τις ευκαιρίες, που έχουν στο σύστημα της ελεύθερης οικονομίας.

Σου συνιστούμε να πραγματοποιήσεις μία συνάντηση σχεδιασμού με τον καθηγητή καθώς και να επισκεφθείς την τάξη («προπαρασκευαστική» επίσκεψη) πριν από την πρώτη σου παρουσίαση. Αυτή η επίσκεψη θα σε βοηθήσει να γνωρίσεις τις ανάγκες των μαθητών και να προσαρμόσεις ανάλογα την παρουσίασή σου, ώστε να καλύψεις τους στόχους του Πρόγραμματος και του καθηγητή. Εστίασε την προσοχή σου στους στόχους, για τους οποίους έχετε συμφωνήσει με τον καθηγητή ότι είναι οι περισσότερο σημαντικοί.

Τα μαθήματα στα πλαίσια του προγράμματος αυτού αξιολογούνται και αναθεωρούνται τακτικά, ανταποκρινόμενα στα σχόλια των καθηγητών και των συμβούλων. Στείλε μας τις δικές σου ιδέες και προτάσεις στα έντυπα σχολίων, τα οποία συμπεριλαμβάνονται στο υλικό σου.

Υλικό του Προγράμματος.

Κάθε πακέτο περιέχει το υλικό που θα χρειασθείτε για την επιτυχή διεξαγωγή του Προγράμματος. Παρακαλείσθε να εξετάσετε όλα τα υλικά και να επικοινωνήσετε με το τοπικό γραφείο της Επιχειρηματικότητας Νέων, εάν το πακέτο σας είναι ελλιπές.

Οδηγός για Συμβούλους και Καθηγητές.

Ο Οδηγός του Καθηγητή βρίσκεται στο φάκελο του Καθηγητή. Ο Οδηγός έχει σχεδιαστεί έτσι, ώστε ο χρόνος προετοιμασία σας να είναι ο ελάχιστος δυνατός.

Υπόβαθρο - Αυτές οι τρεις σελίδες συνοψίζουν τις βασικές έννοιες που παρουσιάζονται στις Δραστηριότητες.

Κύριος Κατάλογος Υλικού - Για τη διευκόλυνσή σας, ένας κύριος κατάλογος υλικού χορηγείται στη σελίδα 18.

Σχέδια Δράσεων.

Γενική Άποψη - Σύνοψη της Δραστηριότητας παρέχεται για τους συμβούλους και τους καθηγητές.

Στόχοι - Αποτελέσματα εκμάθησης: παρουσιάζουν τις δεξιότητες και τις γνώσεις που θα αποκτήσουν οι μαθητές από κάθε Δραστηριότητα.

Έννοιες και Δεξιότητες - Για κάθε Δραστηριότητα καταγράφονται αντίστοιχες Έννοιες και Δεξιότητες.

Προετοιμασία - Εδώ παρέχεται πληροφόρηση για την προετοιμασία κάθε Δραστηριότητας.

Υλικό - Αυτή η ενότητα αναφέρει το απαραίτητο υλικό για την κάθε Δραστηριότητα. Πρόσθετο υλικό ενδεχομένως να χορηγηθεί (προαιρετικά).

Παρονοίαση - Αυτό το λεπτομερές κείμενο καθοδηγεί τους συμβούλους κατά τη διάρκεια της Δραστηριότητας και της συζήτησης, εξασφαλίζοντας την ομαλή παρουσίαση των στόχων. Κάθε Δραστηριότητα απαιτεί τουλάχιστον 45 λεπτά, οπότε προγραμματίστε ανάλογα το χρόνο σας.

Περίληψη και Ανασκόπηση - Ενδείκνυται οι σύμβουλοι να επισημαίνουν ξανά τους στόχους πριν την ολοκλήρωση κάθε Δραστηριότητας.

Ανθρώπινες Δεξιότητες - Αυτές οι μεταγενέστερες Δραστηριότητες προσφέρουν στους μαθητές ευκαιρίες να εφαρμόσουν έννοιες και δεξιότητες που παρουσιάσθηκαν στη Δραστηριότητα. Μπορούν να παρουσιαστούν είτε από το σύμβουλο είτε από τον καθηγητή, ανάλογα με το διαθέσιμο χρόνο.

Περίγραμμα Παρουσίασης - Ένα περίγραμμα ακολουθεί το λεπτομερές σχέδιο Δραστηριότητας, προκειμένου να παροτρύνει τους συμβούλους να προσθέσουν τις προσωπικές τους σημειώσεις ενώ επιτυγχάνουν τους στόχους της Δραστηριότητας.

Απαραίτητη Ορολογία - Όροι λεξιλογίου, που εισάγονται σε αυτό το Πρόγραμμα, βρίσκονται στο τέλος του οδηγού. Αυτό το λεξιλόγιο βρίσκεται επίσης και στο Βιβλίο του Μαθητή.

Βιβλίο του Μαθητή.

Το πακέτο περιέχει το Βιβλίο του Μαθητή *H Οικονομία και Εγώ*. Το καλύτερο θα ήταν το βιβλίο αυτό να παραμένει στην τάξη στο χρόνο που μεσολαβεί μεταξύ των παρουσιάσεων σας. Οι Δραστηριότητές του είναι στενά συνδεδεμένες με τα σχέδια δράσεων και τις ανθρώπινες δεξιότητες. Απαντήσεις-κλειδιά δίνονται μαζί με το σχέδιο δράσης στον οδηγό σας.

Βεβαιώσεις Παρακολούθησης του Προγράμματος.

Βεβαιώσεις για τους μαθητές που πιστοποιούν τη συμμετοχή τους στο Πρόγραμμα, έχουν συμπεριληφθεί στο πακέτο. Θα χρειαστεί να προμηθευτείτε έναν επικυρωμένο κατάλογο της τάξης από τον καθηγητή, προκειμένου να συμπληρώσετε τις Βεβαιώσεις. Παρακαλώ να βεβαιωθείτε ότι σε κάθε Βεβαιώση έχετε σημειώσει σωστά το όνομα κάθε μαθητή και έχετε υπογράψει.

Προγραμματίστε με τον καθηγητή τον πιο αποτελεσματικό τρόπο διανομής των Βεβαιώσεων και παροτρύνετε τους μαθητές να τις δείξουν στις οικογένειές τους.

Προετοιμασία για την Τάξη.

Προγραμματίστε μία συνάντηση σχεδιασμού με τον καθηγητή, πριν από την πρώτη σας Δραστηριότητα με τους μαθητές. Αυτός ο χρόνος θα σας βοηθήσει να προσδιορίσετε τους ακριβείς στόχους του Προγράμματος και να γνωρίσετε τα ενδιαφέροντα και τις ανάγκες των μαθητών. Συζητήστε τους δικούς σας στόχους για το Πρόγραμμα με τον καθηγητή και ρωτήστε αυτόν σχετικά με τις Δραστηριότητες, που οι μαθητές προτιμούν περισσότερο, τις γενικές ικανότητές τους και τις προτάσεις του για τη διεύθυνση της τάξης. Δώστε στον καθηγητή το φάκελο του Καθηγητή.

Είναι αλήθεια ότι οι καιροί άλλαξαν από τότε που ήσασταν στο σχολείο, καθώς και οι μαθητές. Όχι όμως όσο νομίζετε! Αν αφιερώσετε λίγο χρόνο για να απιαντήσετε στις ακόλουθες ερωτήσεις, θα είσθε σε θέση να κατανοήσετε πολλούς από τους μαθητές στην τάξη σας.

Κατά τη διάρκεια της επίσκεψής σας στην τάξη, λάβετε υπόψη σας τα παρακάτω:

- ▶ Πόσοι είναι οι μαθητές; Γνωρίζοντάς το θα μπορείτε να αποφασίσετε, πώς θα χωρίσετε την τάξη σε μικρές ομάδες.
- ▶ Πώς ο καθηγητής, παροτρύνει την τακτική συμμετοχή; Για παράδειγμα, οι μαθητές σηκώνουν τα χέρια τους; Πώς αντιμετωπίζει ο καθηγητής τις διακοπές;
- ▶ Τι κάνει ο καθηγητής ώστε οι μαθητές να αισθανθούν άνετα και με ισχυρή αυτοεκτίμηση; Υπάρχει κάτι που εσείς θα κάνατε διαφορετικά;
- ▶ Διαθέτει η τάξη ρολόι τοίχου ή θα πρέπει εσείς να φέρετε ρολόι χειρός;
- ▶ Μπορείτε να προβάλετε διαφάνειες; Διαθέτετε τον απαραίτητο εξοπλισμό για να τις προβάλετε;
- ▶ Πώς είναι η διάταξη του χώρου; Θα χρειαστεί να μετακινήσετε γραφεία ή καρέκλες για κάποιο μέρος της παρουσίασής σας;

Θα μπορούσατε να υπολογίζετε στη βοήθεια του καθηγητή; Βλέπετε ενδε-

χόμενα προβλήματα σχετικά με την παρουσίασή σας ή σχετικά με την τάξη; Προσπαθήστε να συζητήσετε τις παρατηρήσεις σας με τον καθηγητή.

Η πιο ενδιαφέρουσα πλευρά της τάξης σας θα είναι το εύρος της ποικιλίας στις αντιλήψεις των μαθητών, το επίπεδο ωρίμανσής τους και τα ενδιαφέροντά τους. Πράγματι, θα ανακαλύψετε σύντομα ότι οι μαθητές έχουν κοινωνικές και προσωπικές ανάγκες. Αυτός είναι ένας καλός λόγος για να προσεγγίσετε τους μαθητές με ειλικρίνεια και σεβασμό. Μάθετε τα ονόματά τους και απευθύνετε τους φιλοφρονήσεις, ώστε να παροτρύνετε τη συμμετοχή τους. Αν σας επιτραπεί, δώστε τους διάφορα βραβεία, όπως μπισκότα, καραμέλες ή αντικείμενα με τυπωμένο το λογότυπο της εταιρείας σας. Τέλος προσαρμόστε -στο μέτρο του δυνατού- τις Δραστηριότητες με τις εμπειρίες των μαθητών.

Ενώ εσείς έχετε τη μεγάλη ευθύνη για την παρουσίαση του Προγράμματος, ο καθηγητής έχει την πρωταρχική ευθύνη για την επιτυχία του.

Ζητήστε από τον Καθηγητή:

- ▶ Να βρίσκεσθε σε διαρκή επαφή για το πώς να επικοινωνείτε αποτελεσματικά με την τάξη.
- ▶ Να προβεί σε ανασκόπηση ή εισαγωγή σε έννοιες, ώστε να προετοιμάσει τους μαθητές για την επίσκεψή σας.
- ▶ Να παραμείνει στην τάξη κατά τη διάρκεια των παρουσιάσεών σας, προκειμένου να σας βοηθήσει και να πειθαρχήσει τους μαθητές, στην περίπτωση που θα χρειαστεί.
- ▶ Να εξηγήσει την πολιτική του σχολείου και να σας ενημερώσει για τις όποιες αλλαγές προγράμματος ή ημερομηνίας. (Βεβαιωθείτε ότι ανταλλάξατε τηλέφωνα, ώστε να μπορείτε να επικοινωνήσετε μεταξύ σας εκτός σχολείου).
- ▶ Να σας βοηθήσει στη χρήση οπτικοακουστικού εξοπλισμού και στο σχεδιασμό επιτόπιων επισκέψεων, όταν αυτό ενδείκνυται.

Ανασκόπηση των Δραστηριοτήτων.

Μετά την «αναγνωριστική» επίσκεψη και αφού θα έχετε συναντηθεί με τον καθηγητή, θα έχετε πλέον αποκτήσει την απαραίτητη πληροφόρηση για τις επισκέψεις σας στις τάξεις. Τα ακόλουθα βήματα θα σας βοηθήσουν επιπλέον να προγραμματίσετε τις επισκέψεις σας.

1. Μελετήστε κάθε σχέδιο Δραστηριότητας καθώς και τη σχετική Δραστηριότητα στο Βιβλίο του Μαθητή, πριν από κάθε επίσκεψή σας.
2. Προβείτε σε ανασκόπηση των στόχων της Δραστηριότητας. Καλύπτουν τους στόχους σας;
3. Διαβάστε σχετικά με τις απαιτήσεις προετοιμασίας. Θα έχετε αρκετό χρόνο για τη συγκέντρωση του υλικού;
4. Φανταστείτε τον εαυτό σας να παρουσιάζει τις Δραστηριότητες. Αποφασίστε αν χρειάζεται να τροποποιηθούν, ώστε να συμφωνούν με το προσωπικό σας ύφος.
5. Ανάλογα με το προσωπικό σας ύφος και τα ενδιαφέροντα και τις ικανότητες των μαθητών, θα χρειαστεί περισσότερος ή λιγότερος χρόνος από τον αναμενόμενο για τις Δραστηριότητες. Προγραμματίστε περισσότερο χρόνο, αλλά να ξέρετε πώς να πραγματοποιήσετε συντομότερα μία δραστηριότητα, αν χρειαστεί.
6. Πώς μπορείτε να εμπλουτίσετε τις Δραστηριότητες με βάση τις προσωπικές σας εμπειρίες; Αναπτύξτε παραδείγματα που αρμόζουν στην τάξη σας. Σημειώστε τις ιδέες σας στο Περίγραμμα Παρουσίασης που ακολουθεί μετά από κάθε μία Δραστηριότητα.

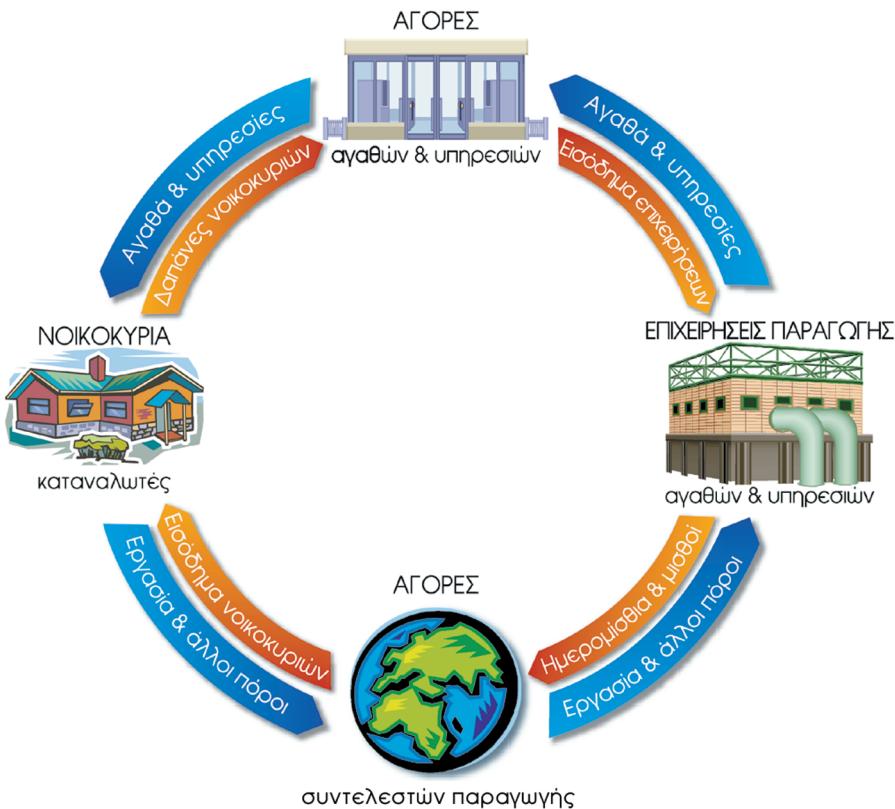
Τεχνικές Διδασκαλίας.

- Πηγαίνετε νωρίτερα, αλλά μην διακόψετε την τάξη που κάνει μάθημα.
- Ντυθείτε ανάλογα προς το επάγγελμά σας (στέλεχος επιχείρησης).
- Να είσθε ενθουσιώδης και φιλικός. Να χρησιμοποιείτε τα ονόματα των μαθητών. Θα το εκλάβουν ως ένα δείγμα σεβασμού προς το πρόσωπό τους και προσωπικού ενδιαφέροντος από την πλευρά σας. Σε κάθε πακέτο περιλαμβάνονται κάρτες πολλαπλών χρήσεων για να γράψουν οι μαθητές τα ονόματά τους.
- Να είσθε ο εαυτός σας. Μιλήστε στους μαθητές για τις φιλοδοξίες τις οποίες είχατε και για το πώς καταλάβατε την τωρινή σας θέση. Μην επιτρέψετε ο όποιος σκεπτικισμός ή αδιαφορία από πλευράς μαθητών να επηρεάσει αρνητικά τον ενθουσιασμό σας.
- Προβείτε σε ανασκόπηση των βασικών σημείων, που επιθυμείτε να επισημάνετε.
- Χρησιμοποιήστε παραδείγματα από την εμπειρία σας ή αυτά των μαθητών και αποφύγετε τη χρήση οποιωνδήποτε στερεοτύπων.
- Αποφύγετε να «βγάλετε λόγο», υποδεχθείτε θετικά ερωτήσεις που πρέρχονται από τους μαθητές και κάντε τους ερωτήσεις, ώστε να τους διατηρήσετε ενεργούς και δραστήριους. Δώστε τους εναύσματα, εάν δεν ανταποκρίνονται, αλλά αποφύγετε να απαντάτε εσείς στις ερωτήσεις που τους υποβάλλετε. Προσπαθήστε να ενεργοποιήσετε όσους περισσότερους μαθητές είναι δυνατό, αλλά σποραδικά να απευθύνεστε σε αυτούς τους μαθητές που δεν σήκωσαν το χέρι τους.
- Να μιλάτε έτσι, ώστε να είσθε κατανοητοί από τους μαθητές, αλλά μην υποβιβάζετε το επίπεδό σας, όταν απευθύνεστε στους μαθητές.
- Μην σχολιάζετε αρνητικά καμία ερώτηση των μαθητών. Όλες οι ερωτήσεις αξίζουν μία ειλικρινή απάντηση. Αν δεν γνωρίζετε κάποια απάντηση, πείτε το και προσφερθείτε να τη βρείτε για το επόμενο μάθημα.

- Αποφύγετε να ασκήσετε κριτική ή να απορρίψετε λανθασμένες απαντήσεις των μαθητών. Αντίθετα, καθοδηγήστε τους μαθητές σε μία απάντηση επεξηγώντας την ερώτηση που έχετε διατυπώσει.
- Δώστε γενικές οδηγίες πριν να χωρίσετε την τάξη σε μικρές ομάδες.
- Κυκλοφορείτε ανάμεσα στους μαθητές (στην τάξη) για να απαντάτε στις απορίες τους και βεβαιωθείτε ότι οι μαθητές εξακολουθούν να διατηρούν το ενδιαφέρον τους.
- Πληροφορηθείτε για την πολιτική του σχολείου σχετικά με τους επισκέπτες.
- Ζητήστε συμβουλές από τον καθηγητή. Σεβαστείτε την «εξουσία» και την εμπειρία που έχει αποκτήσει από την τάξη.
- Να θυμάστε ότι ο καθηγητής είναι υπεύθυνος για την πειθαρχία στην τάξη.
- Προσαρμόστε την παρουσίασή σας ανάλογα με τις ανάγκες των μαθητών και του καθηγητή.
- Σε οποιαδήποτε επαφή με κάποιον μαθητή βεβαιωθείτε ότι ο καθηγητής είναι παρών, ίσως και κάποιος άλλος εκπρόσωπος του σχολείου.
- Να προβαίνετε σε συχνή ανασκόπηση των παραπάνω τεχνικών. Να γνωρίζετε ότι οι μαθητές θα σας θυμούνται, γιατί νοιαζόσασταν γι' αυτούς, ή σασταν σωστά προετοιμασμένος και πρόθυμος σε ειλικρινή επικοινωνία.

Υπόβαθρο.

Βασικό υπόδειγμα που χρησιμοποιείται για την περιγραφή ενός οικονομικού συστήματος είναι ένα υπόδειγμα που ονομάζεται Οικονομικό Κύκλωμα, το οποίο παρακάτω δίνεται σε απλουστευμένη μορφή. Το Οικονομικό Κύκλωμα δείχνει τη ροή χρήματος, παραγωγικών συντελεστών και αγαθών σε ένα σύστημα «αγοράς».

Οικονομικό Κύκλωμα

Σε αυτήν την εικόνα το χρήμα ρέει από τα νοικοκυριά στις επιχειρήσεις σε ανταλλαγμα των αγαθών και των υπηρεσιών. Οι επιχειρήσεις πληρώνουν ημερομίσθια και μισθούς για την εργασία και άλλους παραγωγικούς συντελεστές.

Οι μαθητές μπορούν να αναγνωρίσουν μία αγορά από την εμπειρία τους. Οι περισσότεροι θα έλεγαν ότι είναι ένας τόπος, όπου οι άνθρωποι αγοράζουν και πωλούν πράγματα, και θα είχαν δίκιο. Ωστόσο η αγορά σημαίνει πολλά περισσότερα. Η έννοια της αγοράς δεν περιορίζεται σε ένα γεωγραφικό

χώρο, αλλά περιλαμβάνει όλα εκείνα τα μέσα με τα οποία μπορεί να πραγματοποιηθεί μία αγοραπωλησία, π.χ. Η/Υ. Παραδείγματα αγορών: Λαική αγορά, Λαχαναγορά Ρέντη, Χρηματιστήριο. Συχνά οι αγορές αναφέρονται με το όνομα των αγαθών που είναι αντικείμενο αγοραπωλησίας, π.χ. Αγορά ακινήτων, Αγορά Εργασίας, Αγορά τίτλων στο Χρηματιστήριο κ.ά.

Τα Προγράμματα Μεσαίων Τάξεων της Επιχειρηματικότητας των Νέων εξετάζουν τις αγορές από τρεις προοπτικές. Στο βοήθημα *Η Οικονομία και Εγώ* οι μαθητές ανακαλύπτουν τον τρόπο, με τον οποίο ανταλλάσσουν τα χρήματά τους, την εργασία και άλλους πόρους στις αγορές. Στο βοήθημα *Η Επιχειρήση σε Δράση*, οι μαθητές ανακαλύπτουν τον τρόπο, με τον οποίο οι επιχειρήσεις ανταλλάσσουν αγαθά και υπηρεσίες όπως και ημερομίσθια και μισθούς στις αγορές. Στο βοήθημα *η Παγκόσμια Αγορά*, οι μαθητές ανακαλύπτουν τον τρόπο, με τον οποίο οι άνθρωποι ανταλλάσσουν τα χρήματά τους, τους πόρους και τα αγαθά σε παγκόσμια κλίμακα. Και στα τρία βοήθηματα οι μαθητές ανακαλύπτουν, πώς δουλεύει το σύστημα της οικονομίας.

Οικονομία του Ατόμου.

Τα οικονομικά σε ατομικό επίπεδο αφορούν στον τρόπο με τον οποίο τα άτομα επιλέγουν να ζήσουν και να εργασθούν στο σύστημα οικονομίας της αγοράς. Προσέξτε ιδιαίτερα την έμφαση στην επιλογή. Στη γλώσσα των νέων ανθρώπων *Η Οικονομία και Εγώ* και οι επιλογές αποτελούν την ουσία του προβλήματος: «Τι θέλεις να γίνεις όταν μεγαλώσεις;» Λίγοι άνθρωποι συνειδητοποιούν ότι αυτή η ερώτηση απαιτεί στην πραγματικότητα μία οικονομική μελέτη, καθότι θα μπορούσε να ξανατεθεί: «Ποιο ρόλο θα επέλεγες να έχεις στην οικονομία της αγοράς;».

Αυτός είναι ο λόγος που το βοήθημα *Η Οικονομία και Εγώ* έχει παρακινήσει τους μαθητές να σκεφθούν σταδιοδρομίες που τους ενδιαφέρουν. Πριν αυτοί να εισαχθούν στην αγορά, θα πρέπει να έχουν ξεκινήσει να προσδιορίζουν τους πόρους (δεξιότητες, ενδιαφέροντα, ικανότητες, εμπειρίες), τους οποίους θα ανταλλάξουν έναντι ημερομισθίων και μισθών. Χρειάζεται να διερευνήσουν τρόπους, με τους οποίους θα παρουσιασθούν (ή θα διαπραγματευθούν τους πόρους, τους οποίους διαθέτουν) μέσω των αιτήσεων για εργασία, βιογραφικών και συνεντεύξεων. Θα πρέπει να παροτρυνθούν να εξετάσουν τρόπους με τους οποίους θα βελτιωθούν, θα αποκτήσουν προσόντα, που ενδιαφέρουν την αγορά εργασίας, ώστε να επιτύχουν την απόκτηση των ρόλων τους οποίους αναζητούν στην οικονομία.

Καθώς οι μαθητές ανακαλύπτουν την αξία απόκτησης δεξιοτήτων, που

ενδιαφέρουν την αγορά, θα αρχίσουν να διερευνούν τις εφαρμογές ανταλλαγής αυτών των δεξιοτήτων έναντι ημερομισθίων και μισθών. Θα μπορέσουν τα ημερομίσθια και οι μισθοί, που θα λάβουν για την εργασία τους, να είναι ικανά για την απόκτηση όσων επιθυμούν και χρειάζονται; Αυτή η συζήτηση της δραστηριότητας της αγοράς οδηγεί αβίαστα στον ατομικό προϋπολογισμό, τη διαχείριση χρηματοοικονομικών και τη χρήση της πίστωσης. Πόσο θα διαρκέσουν τα χρήματά τους στην αγορά; Από εκεί και πέρα, οι μαθητές θα μπορέσουν να διερευνήσουν επιλογές αποταμίευσης και ευκαιρίες επενδύσεων, όπως το Χρηματιστήριο Αξιών, κατά την αναζήτηση τρόπων για να προσθέσουν αξία στις συναλλαγές που έχουν κάνει στην αγορά.

Πράγματι, το βοήθημα *H Οικονομία και Εγώ* αφορά στον τρόπο με τον οποίο τα άτομα επιλέγουν να εργασθούν και να ζήσουν στην οικονομία της αγοράς. Μέσω της σειράς των Δραστηριοτήτων που παρέχει το πρόγραμμα *Επιχειρηματικότητα Νέων*, οι μαθητές θα πρέπει να κατανοήσουν ότι οι επιλογές τους στηρίζονται στις αποφάσεις, τις οποίες λαμβάνουν σχετικά με το μέλλον τους.

Κύριος Κατάλογος Υλικού.

Παρακάτω καταγράφεται το απαιτούμενο υλικό για το βοήθημα *H Οικονομία και Εγώ* σε μία τάξη 32 μαθητών.

Ποσότητα	Είδος	Δραστηριότητα									
		1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
1	Οδηγός για Συμβούλους και Καθηγητές	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•
1	Φάκελος Καθηγητή (1 Οδηγός, 1 Έντυπο Σχολίων και 1 Ερωτηματολόγιο) (προαιρετικά)	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•
32	Κάρτες Πολλαπλών Χρήσεων (προαιρετικά)	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•
32	Βιβλία του Μαθητή <i>H Οικονομία και Εγώ</i>	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•
32	Γνωριμία με τις Κάρτες σας (προαιρετικά)	•	•								
32	Βεβαιώσεις Παρακολούθησης του Προγράμματος										•
1	Έντυπο Σχολίων	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•

Έννοιες του Προγράμματος.

Έννοιες	Δραστηριότητα									
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
Προϋπολογισμοί					●	●				
Αγοράζοντας και πουλώντας										●
Σταδιοδρομίες		●								
Επιλογές	●	●	●						●	●
Πίστωση								●		
Οικονομία	●									
Οικονομικοί Οργανισμοί							●			
Απασχόληση					●					
Ανταλλαγή	●								●	
Ανθρώπινοι πόροι				●						
Εισόδημα και δαπάνες					●	●	●	●		
Διανομή εισοδήματος						●				
Επενδύσεις									●	
Εργασία				●						
Αγορές	●	●	●	●						
Χρήμα						●	●	●	●	
Ευκαιρία				●						
Κόστος ευκαιρίας					●	●		●		
Τιμές										●
Κέρδος										●
Κίνδυνος									●	
Αποταμιεύσεις					●	●			●	
Μετοχή								●	●	
Επιθυμίες και ανάγκες					●		●			

Δεξιότητες του Προγράμματος.

Δεξιότητες Προγράμματος	Δραστηριότητα									
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
Ανάλυση πληροφορίας		●							●	●
Ανάλυση καταστάσεων			●	●						
Προϋπολογισμοί					●	●				
Καλλιέργεια αυτοεκτίμησης		●								
Δημιουργία γραφημάτων / διαγραμμάτων									●	
Σύλληψη και σχεδιασμός	●									
Κοιτική σκέψη	●									
Λήψη αποφάσεων			●							
Συμπλήρωση εντύπων				●				●		
Τήρηση οδηγιών	●			●						
Διατύπωση ενός σχεδίου									●	
Ερμηνεία πληροφορίας			●	●				●		●
Συνεντεύξεις					●					
Προσεκτική αρδόαση	●									
Κάνοντας παρατηρήσεις					●					
Μαθηματικές ερμηνείες και υπολογισμοί					●	●	●	●		●
Επίλυση προβλημάτων					●	●	●			
Ενσάρκωση ρόλων				●						
Ομιαδική εργασία					●	●	●	●	●	●

ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑ 1

Πρωθώντας τον Εαυτό σας

Γενική άποψη

Οι μαθητές αναγνωρίζουν το ρόλο τους στο σύστημα της αγοράς. Εισάγονται στο Πρόγραμμα μέσω μίας Δραστηριότητας, που αποκαλύπτει τη σημασία της ατομικής προώθησης.

Στόχοι

Οι μαθητές θα:

- ▶ ορίσουν την έννοια της αγοράς,
- ▶ σχεδιάσουν επαγγελματικές κάρτες χρήσιμες για την εύρεση εργασίας.

Προετοιμασία

Συζητήστε τα συμπεράσματά σας με το προσωπικό του φορέα πιλοτικής εφαρμογής του Προγράμματος.

Να ανασκοπήσετε τη Δραστηριότητα και τον κατάλογο του υλικού. Όταν εξοικειωθείτε με τη Δραστηριότητα, ίσως να επιθυμείτε να χρησιμοποιήσετε την περίληψη που ακολουθεί, για να βοηθηθείτε στην προετοιμασία σας.

Έχετε μαζί σας επαγγελματικές κάρτες για κάθε μαθητή, δικές σας ή άλλων που έχετε συγκεντρώσει. Επίσης, ίσως επιθυμείτε να έχετε έντυπα, όπως μία ετήσια αναφορά ή δείγματα προϊόντων ή αντικείμενα μικρής αξίας με το λογότυπο της επιχείρησής σας, ώστε να περιγράψετε την εργασία ή την επιχείρησή σας στους μαθητές.

Επίσης, να λάβετε υπόψη σας την προαιρετική Δραστηριότητα Δεξιότητες Ζωής Χάρτης Ζωής, που εσείς ή ο καθηγητής μπορείτε να χρησιμοποιήσετε. Αν αποφασίσετε να την ακολουθήσετε, βεβαιωθείτε ότι έχετε

ΕΝΝΟΙΕΣ

Επλογές.

Οικονομία.

Ανταλλαγή.

Αγορές.

ΔΕΞΙΟΤΗΤΕΣ

Σύλληψη και σχεδιασμός.

Κριτική σκέψη.

Τήρηση οδηγηών.

Προσεκτική ακρόαση.

ανασκοπήσει τις οδηγίες στο Βιβλίο του Μαθητή, και έχετε σχεδιάσει το Χάρτη Ζωής για τον εαυτό σας, ώστε να τον συζητήσετε με τους μαθητές.

Υλικό

- Κάρτες Γνωριμίας.
- Επαγγελματικές Κάρτες (προαιρετικά).
- Κάρτες Πολλαπλών Χρήσεων (προαιρετικά).
- Στυλό και μολύβια, μαρκαδόροι (προαιρετικά).
- Το Βιβλίο του Μαθητή *H Οικονομία και Εγώ*.

ΠΑΡΟΥΣΙΑΣΗ

► Εισαγωγή.

• Χαιρετίστε τους μαθητές. Εάν είναι δυνατόν, χαιρετίστε διά χειραψίας κάθε μαθητή και παρουσιάστε τον εαυτό σας. Μοιράστε επαγγελματικές κάρτες σε κάθε μαθητή. Να είστε θετικοί και φιλικοί μαζί τους και να δείχνετε ενδιαφέρον. Ο τόνος που θα δώσετε σήμερα θα επηρεάσει τον ενθουσιασμό των μαθητών κατά τη διάρκεια του Προγράμματος.

• Όταν τακτοποιηθούν οι μαθητές στις θέσεις τους, δώστε την ευκαιρία στον καθηγητή να σας συστήσει. Εξηγήστε στους μαθητές ότι είστε εθελοντής της Εταιρείας Επιχειρηματικότητα Νέων, ενός μη κερδοσκοπικού οργανισμού που παρουσιάζει την ελεύθερη επιχείρηση, τις επιχειρήσεις και τα οικονομικά στους μαθητές των τάξεων από το νηπιαγωγείο ως το Λύκειο.

• Πείτε στους μαθητές ότι *H Οικονομία και Εγώ* θα τους εισαγάγει στο ρόλο τον οποίο θα κληθούν να παίξουν στην αγορά. Εξηγήστε τους ότι η οικονομία εξαρτάται από την εκάστοτε λειτουργία του συστήματος της αγοράς. Ζητήστε από κάποιον να ορίσει την έννοια της **Αγοράς**.

• Οι περισσότεροι μαθητές μπορούν να ορίσουν την έννοια της αγοράς εμπειρικά. Ενδεχομένως να πουν ότι είναι ο

Εάν επιλέξετε να χρησιμοποιήσετε Κάρτες Πολλαπλών Χρήσεων, μοιράστε τες και ζητήστε από τους μαθητές να σημειώσουν τα μικρά τους ονόματα με μεγάλα κεφαλαία γράμματα.

Αγορά είναι ο τόπος και γενικά κάθε μέσο με το οποίο λαμβάνει χώρα μια αγορανωλησία.

τόπος όπου συναντώνται οι άνθρωποι προκειμένου να αγοράσουν και να πωλήσουν πράγματα, και θα είναι σωστό. Ωστόσο, η αγορά είναι πολύ περισσότερα. Δώστε παραδείγματα.

► Ένα άτομο που δίνει συνέντευξη για μία δουλειά εισάγεται στην «αγορά εργασίας». Αυτή η αγορά είναι εκεί όπου κάποιος ανταλλάσσει ικανότητες και δεξιότητες (εργασία) έναντι κάποιου ημερομισθίου ή μισθών (χρήματα).

► Κάποιος που επιθυμεί να αγοράσει έναν υπολογιστή θα μπορούσε να θεωρηθεί ότι βρίσκεται στην αγορά για έναν υπολογιστή.

- Παρουσιάστε τον εαυτό σας στους μαθητές. Περιγράψτε την εργασία σας και βοηθήστε τους να σχηματίσουν μία εικόνα της καθημερινής σας επαγγελματικής απασχόλησης. Εάν αρμόζει, μοιράστε έντυπα ή δείγματα προϊόντων από την επιχείρησή σας.

► Δραστηριότητα.

- Ζητήστε από τους μαθητές να ρίξουν μία ματιά στις επαγγελματικές κάρτες και να διαβάσουν τις πληροφορίες. Συζητήστε σύντομα κάθε στοιχείο (π.χ. όνομα, τίτλος, επιχειρηματική επωνυμία και λογότυπο). Εξηγήστε ότι οι άνθρωποι δίνουν τις επαγγελματικές τους κάρτες προκειμένου να διευκολυνθούν οι συστάσεις, να προωθήσουν τους εαυτούς τους και να κάνουν διαφήμιση της επιχείρησής τους.

- Στη συνέχεια πείτε τους ότι επιθυμείτε να τους γνωρίσετε και εσείς. Ξεχωρίστε τις Κάρτες Γνωριμίας και δώστε μία σε κάθε μαθητή. Εξηγήστε ότι, όπως εσείς έχετε δώσει στον καθένα την επαγγελματική σας κάρτα, έτσι θέλετε και από αυτούς να σχεδιάσουν μία κάρτα και να σας τη δώσουν.

- Ζητήστε αρχικά από τους μαθητές να διαβάσουν την τυπωμένη πλευρά της Κάρτας Γνωριμίας. Στο πίσω μέρος της Κάρτας ζητήστε από τους μαθητές να σχεδιάσουν μία επιχειρηματική κάρτα για την εργασία που επιθυμούν ή που θα επιθυμούσαν να έχουν.

- Όταν οι μαθητές θα έχουν τελειώσει, ζητήστε εθελοντές που επιθυμούν να συζητήσουν και να παρουσιάσουν τις επαγγελματικές τους κάρτες. Όσο το επιτρέπει ο χρόνος, να διανείμετε το Βιβλίο του Μαθητή και ζητήστε τους να διαβάσουν τις Πρώτες Εντυπώσεις στη σελίδα 9.

► *Περίληψη και Ανασκόπηση.*

- Εξηγήστε ότι στο βοήθημα *Η Οικονομία και Εγώ* οι μαθητές θα διερευνήσουν τρόπους με τους οποίους θα παρουσιάσουν τους εαυτούς τους μέσω αιτήσεων εργασίας, βιογραφικών και συνεντεύξεων. Θα ανακαλύψουν τρόπους για την προσωπική τους βελτίωση (π.χ. να αποκτήσουν προσόντα που ενδιαφέρουν την αγορά), ώστε να επιτύχουν στους ρόλους τους οποίους θα αναζητήσουν στην αγορά.
- Επί πλέον, πείτε τους ότι θα ελέγξουν την αξία αυτού που λαμβάνουν σε αντάλλαγμα για την εργασία τους. Ρωτήστε τους αν «τα χρήματα που κερδίζουν στην αγορά αρκούν για την απόκτηση όσων επιθυμούν και χρειάζονται». Εξηγήστε τους ότι θα αποκτήσουν αυτή την πληροφορία συμμετέχοντας σε Δραστηριότητες, που αφορούν σε ατομικό προϋπολογισμό, διαχείριση οικονομικών και σε χρήση πίστωσης, όπως επίσης και σε επιλογές αποταμίευσης και ευκαιρίες επενδύσεων.
- Τέλος, πείτε στους μαθητές ότι το βοήθημα *Η Οικονομία και Εγώ* αφορά στον τρόπο με τον οποίο τα άτομα επιλέγουν να εργασθούν και να ζήσουν στην οικονομία της αγοράς. Μέσω των δραστηριοτήτων, οι οποίες οργανώνονται και πραγματοποιούνται στα πλαίσια του πιλοτικού Προγράμματος, οι μαθητές θα πρέπει να κατανοήσουν ότι οι επιλογές τους στηρίζονται στις αποφάσεις τους για το μέλλον.
- Πριν φύγετε, συγκεντρώστε τα Βιβλία των Μαθητών και τις Κάρτες Γνωριμίας. Οι μαθητές θα χρειασθεί να τα χρησιμοποιήσουν στην επόμενη Δραστηριότητα. Θυμηθείτε να φέρετε αγγελίες εύρεσης εργασίας από την εφημερίδα για τη Δραστηριότητα της επόμενης εβδομάδας.

ΔΞΕΙΟΤΗΤΕΣ ΖΩΗΣ - Χάρτης Ζωής.

Ζητήστε από τους μαθητές να ανατρέξουν στη σελίδα 11 του Βιβλίου του Μαθητή. Διαβάστε τις οδηγίες μαζί με τους μαθητές.

Ίσως είναι δύσκολο για ορισμένους μαθητές να «σκιαγραφήσουν» τη ζωή τους. Σκεφθείτε να οργανώσετε το δικό σας Χάρτη Ζωής σε μία διαφάνεια που θα προβάλετε.

Όταν θα έχουν τελειώσει, ρωτήστε αν κάποιος μαθητής επιθυμεί να παρουσιάζει το Χάρτη Ζωής του.

ΠΕΡΙΓΡΑΜΜΑ ΠΑΡΟΥΣΙΑΣΗΣ - Προωθώντας τον Εαυτό σας.

ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Χαιρετίστε τους μαθητές καθώς μπαίνουν στην τάξη. Μοιράστε επαγγελματικές κάρτες.

Συζητήστε σχετικά με το πιλοτικό Πρόγραμμα *Επιχειρηματικότητα Νέων* και το ρόλο σας ως εθελοντή. Δώστε τους κάποια πρόσθετη πληροφόρηση σχετικά με τον εαυτό σας.

ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑ

Οι μαθητές σχεδιάζουν τις δικές τους επαγγελματικές κάρτες.

ΠΕΡΙΛΗΨΗ ΚΑΙ ΑΝΑΣΚΟΠΗΣΗ

Περιγράψτε τα θέματα των Οικονομικών του Ατόμου, τα οποία θα παρουσιάσετε: σχεδιασμός σταδιοδρομίας, προϋπολογισμός και χρήση της πίστωσης.

ΔΕΞΙΟΤΗΤΕΣ ΖΩΗΣ - Χάρτης Ζωής.

Ζητήστε από τους μαθητές να συμπληρώσουν το Χάρτη Ζωής όμοιο με τη σελίδα 12 του Βιβλίου του Μαθητή.

ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑ 2

Προσδιορισμός των Δεξιοτήτων και των Ενδιαφερόντων σας

Γενική άποψη

Οι μαθητές θα προσδιορίσουν προσωπικές δεξιότητες και ενδιαφέροντα και θα τα συσχετίσουν με διάφορες σταδιοδρομίες. Θα συνειδητοποιήσουν ότι οι επιλογές που θα κάνουν στο παρόν, θα επηρεάσουν τους μελλοντικούς τους ρόλους στην αγορά εργασίας.

Στόχοι

Οι μαθητές θα:

- ▶ προσδιορίσουν τις προσωπικές τους δεξιότητες και ενδιαφέροντα,
- ▶ συσχετίσουν τις προσωπικές τους δεξιότητες και ενδιαφέροντα με προοπτικές σταδιοδρομίας.

Προετοιμασία

Συμπληρώστε το *Προσδιορισμός των Δεξιοτήτων σας* και τον *Οδηγό Ενδιαφέροντος Σταδιοδρομίας* στις σελίδες 13 και 15 στο Βιβλίο του Μαθητή. Να είσθε έτοιμοι να ανακοινώσετε τα αποτελέσματα. Σκεφτείτε το ενδεχόμενο να προβάλετε διαφάνειες.

Θυμηθείτε να έχετε μαζί σας τις Κάρτες Γνωριμίας από την πρώτη Δραστηριότητα.

ΥΛΙΚΟ

- Το Βιβλίο του Μαθητή *H Οικονομία και Εγώ*.
- Κάρτες Πολλαπλών Χρήσεων (προαιρετικά).
- Κάρτες Γνωριμίας από την προηγούμενη Δραστηριότητα.
- Στυλό ή μολύβια (προαιρετικά).
- Διαφάνειες προβολής (προαιρετικά).

ENNOIEΣ

Σταδιοδρομίες.
Επιλογές.
Αγορές.

ΔΕΞΙΟΤΗΤΕΣ

Ανάλυση πληροφορίας.
Καλλιέργεια αυτοεκτίμησης.
Λήψη αποφάσεων.
Ερμηνεία πληροφορίας.

ΠΑΡΟΥΣΙΑΣΗ

► Εισαγωγή.

- Χαιρετίστε τους μαθητές. Ζητήστε από τους μαθητές να ορίσουν την έννοια της αγοράς. Υπενθυμίστε τους ότι την τελευταία φορά διδάχθηκαν τη σημασία της προώθησης του εαυτού τους. Σήμερα θα διδαχθούν σχετικά με τις προσωπικές τους δεξιότητες και ενδιαφέροντα και θα τις συσχετίσουν με διάφορες σταδιοδρομίες.

Αγορά είναι κάθε τόπος ή μέσο για την πραγματοποίηση αγοραπωλησιών.

► Δραστηριότητα.

- Διανείμετε το Βιβλίο του Μαθητή σε όλη την τάξη. Δώστε σε κάθε μαθητή ή μαθήτρια τις Κάρτες Γνωριμίας τους από την τελευταία Δραστηριότητα. Ζητήστε τους να ανατρέξουν στη σελίδα 13, Προσδιορισμός των Δεξιοτήτων σας. Δώστε τους χρονικό περιθώριο περίπου 10 λεπτά για να συμπληρώσουν τη σελίδα.
- Όταν θα έχουν τελειώσει, ζητήστε τους να ανατρέξουν στον Οδηγό Ενδιαφέροντος Σταδιοδρομίας στη σελίδα 15. Διαβάστε τις οδηγίες μεγαλόφωνα και δώστε τους χρόνο να τον συμπληρώσουν. Στη συνέχεια θέστε τους τις ακόλουθες ερωτήσεις:

Προσφέρετε βοήθεια στους μαθητές καθώς συμπληρώνουν τη σελίδα 13 Προσδιορισμός των Δεξιοτήτων σας, στο Βιβλίο του Μαθητή.

- Πόσοι βαθμολογήθηκαν με περισσότερα από τρία Α, Β, Γ, Δ, Ε, ΣΤ;
- Προσδιόρισε ο Οδηγός Ενδιαφέροντος Σταδιοδρομίας τις σταδιοδρομίες που ταιριάζουν με τις προσωπικές τους δεξιότητες και ενδιαφέροντα;
- Στον Οδηγό Ενδιαφέροντος Σταδιοδρομίας, ποια είναι η σταδιοδρομία που προτιμούν περισσότερο, και αν βρίσκεται στην κατηγορία με την υψηλότερη βαθμολογία.
- Συμφωνείτε με τα αποτελέσματα του Οδηγού; Για ποιον λόγο ή γιατί όχι;

Αφού θα έχουν συμπληρώσει οι μαθητές τις Δραστηριότητες, παροτρύνετε τους να μιλήσουν αργότερα με τις οικογένειές τους, φίλους και καθηγητές τους σχετικά με

τις απαντήσεις τους. Οι μαθητές μπορεί να κερδίσουν πολύτιμη γνώση για τους εαυτούς τους.

- Εξηγήστε στους μαθητές τον τρόπο με τον οποίο η τωρινή εργασία σας (ή αυτή που είχατε προηγουμένως) συνδυάζει δεξιότητες, μόρφωση, ενδιαφέροντα και εμπειρία. Παροτρύνετε τους μαθητές να αρχίσουν να σκέφτονται σχετικά με τη μελλοντική τους σταδιοδρομία.

ΠΕΡΙΓΡΑΜΜΑ ΠΑΡΟΥΣΙΑΣΗΣ

Προσδιορισμός των Δεξιοτήτων και των Ενδιαφερόντων σας.

ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Κάντε μία σύντομη επανάληψη της τελευταίας Δραστηριότητας. Υπενθυμίστε στους μαθητές ότι έχουν διδαχθεί τη σημασία του να προωθούν τους εαυτούς τους.

ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑ

Οι μαθητές συμπληρώνουν τη σελίδα 13 του Βιβλίου του Μαθητή *Προσδιορισμός των Δεξιοτήτων σας*.

Οι μαθητές συμπληρώνουν τον Οδηγό Ενδιαφέροντος *Σταδιοδρομίας* στη σελίδα 15 του Βιβλίου του Μαθητή.

Οι μαθητές συνδυάζουν τις προσωπικές τους δεξιότητες με τα ενδιαφέροντά τους σχετικά με σταδιοδρομίες.

ΠΕΡΙΛΗΨΗ ΚΑΙ ΑΝΑΣΚΟΠΗΣΗ

Υπενθυμίστε στους μαθητές ότι οι δεξιότητες και τα ενδιαφέροντά τους θα βοηθήσουν να αποφασίσουν σχετικά με την κατεύθυνση, που θα ακολουθήσουν στο μέλλον και τους ρόλους που θα αναλάβουν στην αγορά εργασίας.

ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑ 3

Ευκαιρίες προς Εργασία

Γενική άποψη

Οι μαθητές ανακαλύπτουν τα βήματα που σχετίζονται με την εύρεση εργασίας. Διαβάζουν αγγελίες εύρεσης εργασίας και εξασκούνται στη συμπλήρωση εντύπων εύρεσης εργασίας. Συζητούν την αξία της εργασίας και του εθελοντισμού για τα μελλοντικά σχέδια της σταδιοδρομίας τους.

Στόχοι

Οι μαθητές θα:

- ▶ προσδιορίσουν τα απαραίτητα βήματα για την εύρεση εργασίας,
- ▶ ανακαλύψουν τρόπους πληροφόρησης σχετικά με τις ευκαιρίες εργασίας,
- ▶ συμπληρώσουν δικά τους έντυπα εύρεσης εργασίας.

Προετοιμασία

Να έχετε μαζί σας αρκετές αγγελίες εύρεσης εργασίας για όλη την τάξη.

Εξοικειωθείτε με το κείμενο *Η Σοφία Αναζητεί Εργασία*, στη σελίδα 18 του Βιβλίου του Μαθητή. Επαναλάβετε τις σελίδες 20 και 21 του Βιβλίου του Μαθητή (*Ερμηνεία Αγγελιών Εργασίας* και *Αίτηση Εύρεσης Εργασίας*) και προετοιμασθείτε να βοηθήσετε τους μαθητές να τις συμπληρώσουν.

Επίσης να λάβετε υπόψη σας την προαιρετική Δραστηριότητα Δεξιότητες Ζωής Σύνταξη Βιογραφικού Σημειώματος, που μπορείτε να χρησιμοποιήσετε εσείς ή ο καθηγητής. Έχετε μαζί σας ένα αντίγραφο του βιογραφικού σας, αν αρμόζει, για να το παρουσιάσετε στους μαθητές.

ΕΝΝΟΙΕΣ

Επιλογές.

Εργασία.

Αγορές.

ΔΕΞΙΟΤΗΤΕΣ

Ανάλυση καταστάσεων.

Συμπλήρωση εντύπων.

Τήρηση οδηγιών.

Ερμηνεία πληροφορίας.

Υλικό

Το Βιβλίο του Μαθητή *Η Οικονομία και Εγώ.*

Αγγελίες εύρεσης εργασίας από εφημερίδες
(προαιρετικά).

- Στυλό και μολύβια (προαιρετικά).
- Κάρτες Πολλαπλών Χρήσεων (προαιρετικά).

ΠΑΡΟΥΣΙΑΣΗ**► Εισαγωγή.**

- Χαιρετίστε τους μαθητές και ζητήστε τους να ξαναθυμηθούν ορισμένες από τις σημαντικότερες έννοιες που συζητήσατε κατά τη διάρκεια των προηγούμενων επισκέψεων.
- Αγορά είναι κάθε τόπος και μέσο για την πραγματοποίηση αγοραπωλησιών.
- Τα άτομα εντάσσονται στην αγορά ανταλλάσσοντας την εργασία τους έναντι κάποιας αμοιβής.
- Ο προσδιορισμός των προσωπικών δεξιοτήτων και ενδιαφερόντων μπορεί να τους βοηθήσει να καθορίσουν τις επιλογές σταδιοδρομίας.
- Πείτε στους μαθητές ότι ο προσδιορισμός των δεξιοτήτων και ενδιαφερόντων είναι το πρώτο βήμα για την εύρεση εργασίας.
- Ρωτήστε πόσοι από τους μαθητές εργάζονται ή παρέχουν εθελοντική εργασία. Στη συνέχεια ρωτήστε τους μαθητές «πώς βρήκαν αυτές τις εργασίες». Καταγράψτε τις απαντήσεις τους στον πίνακα.
- Ρωτήστε τους μαθητές ποιοι είναι ορισμένοι άλλοι τρόποι να βρουν εργασία:

- Άνθρωποι που γνωρίζει κάποιος (γονείς, γείτονες, φίλοι, καθηγητές).
- Αγγελίες εύρεσης εργασίας (εφημερίδες, περιοδικά, πίνακες ανακοινώσεων).

Ορισμένες φορές μπορεί κανείς να υποβάλει αίτηση ανεξάρτητα με το αν υπάρχει κενή θέση εργασίας.

- ▶ Γραφεία εύρεσης εργασίας (π.χ. τα γραφεία ΟΑΕΔ κλπ.).
- ▶ Συμπλήρωση εντύπων.

- Συζητήστε με τους μαθητές το γεγονός ότι πολλοί άνθρωποι βρίσκουν την πρώτη τους εργασία μέσω «γνωστών».

• Διανείμετε το Βιβλίο του Μαθητή σε όλη την τάξη. Ζητήστε τους να ανατρέξουν στο κείμενο *Η Σοφία Αναζητεί Εργασία*. Διαβάστε μεγαλόφωνα την ιστορία και ζητήστε από τους μαθητές να προσδιορίσουν πόσες πολλές ευκαιρίες εργασίας έχει παραβλέψει η Σοφία. Αφού έχετε τελειώσει, συζητήστε για λίγη ώρα με τους μαθητές τα συμπεράσματά τους.

• Πείτε στους μαθητές ότι ο προσδιορισμός των ατομικών δεξιοτήτων και ενδιαφερόντων, η διερεύνηση της αγοράς εργασίας, η υποβολή αιτήσεων και οι συνεντεύξεις είναι τα βήματα για την εύρεση εργασίας. Πείτε στους μαθητές ότι σήμερα θα διαβάσουν αγγελίες εύρεσης εργασίας, θα επιλέξουν δουλειές που τους φαίνονται ενδιαφέρουσες, και στη συνέχεια θα κάνουν πρακτική στη συμπλήρωση αιτήσεων εργασίας.

Εάν προγραμματίζετε να χρησιμοποιήσετε τη Δραστηρότητα Δεξιότητες Ζωής, πρέπει να πείτε στους μαθητές ότι ένα βιογραφικό σημείωμα θα είναι επίσης ένα απαραίτητο βήμα για την απόκτηση μιας θέσης.

► Δραστηριότητα.

• Διανείμετε τις αγγελίες εύρεσης εργασίας που φέρατε μαζί σας. Ζητήστε από τους μαθητές να τις διαβάσουν και να επιλέξουν αυτές που τους φαίνονται ενδιαφέρουσες. Δώστε τους περίπου πέντε λεπτά. Ρωτήστε τους μαθητές «Ποιες εργασίες διαλέξατε; Γιατί;». Απευθυνθείτε σε όσους περισσότερους μαθητές σας επιτρέψει ο χρόνος.

- Μόλις οι μαθητές διαλέξουν πιθανά επαγγέλματα (ως ενδιαφέροντα) δώστε τους ακόμη πέντε λεπτά να συμπληρώσουν το κείμενο *Ερμηνεία Αγγελιών Εργασίας* στη σελίδα 20 του Βιβλίου του Μαθητή.
- Εξηγήστε στους μαθητές ότι η πληροφορία από το κεί -

μενο *Ερμηνεία Αγγελών Εργασίας* θα τους βοηθήσει να συμπληρώσουν τις αιτήσεις εργασίας. Ζητήστε τους να ανατρέξουν στην *Αίτηση Εύρεσης Εργασίας* στη σελίδα 21 του Βιβλίου του Μαθητή και να τη συμπληρώσουν.

► **Περίληψη και Ανασκόπηση.**

- Υπενθυμίστε στους μαθητές ότι για την εύρεση θέσης εργασίας θα πρέπει να γνωρίζει κάποιος πού να ψάξει. Οι πηγές ευκαιριών εργασίας περιλαμβάνουν:

- ▶ Ανθρώπους που γνωρίζει κάποιος.
- ▶ Αγγελίες εύρεσης εργασίας.
- ▶ Γραφεία εύρεσης εργασίας.
- ▶ Συμπλήρωση εντύπων (π.χ. αιτήσεων).

Τα βήματα για την εύρεση εργασίας περιλαμβάνουν:

- ▶ Προσδιορισμό των προσωπικών τους δεξιοτήτων και ενδιαφερόντων.
 - ▶ Διερεύνηση της αγοράς εργασίας.
 - ▶ Υποβολή αιτήσεων/ βιογραφικού σημειώματος.
 - ▶ Συνεντεύξεις σε εργοδότες.
-
- Πείτε στους μαθητές ότι θα διδαχθούν σχετικά με τις συνεντεύξεις την επόμενη φορά. Στο μεταξύ παροτρύνετε τους να εκτιμήσουν τη σημασία απόκτησης επαγγελματικής εμπειρίας στο σπίτι, έναντι αμοιβής ή εθελοντικά για τη μελλοντική τους σταδιοδρομία.

ΔΕΞΙΟΤΗΤΕΣ ΖΩΗΣ

Σύνταξη Βιογραφικού Σημειώματος.

Η Δραστηριότητα Δεξιότητες Ζωής δίνει στους μαθητές την ευκαιρία να συντάξουν τα δικά τους βιογραφικά σημειώματα. Βιογραφικό σημείωμα είναι ένα κείμενο με τα τυπικά και μη τυπικά προσόντα όπου αναφέρονται οι δεξιότητες, οι ικανότητες, η εκπαίδευση, οι επαγγελματικές εμπειρίες του ατόμου κλπ. Βιογραφικό σημείωμα χρειάζεται και κατά την υποβολή αίτησης για εργασία.

Ζητήστε από τους μαθητές να ανατρέξουν στη σελίδα 22 του Βιβλίου του Μαθητή, Σύνταξη Βιογραφικού Σημειώματος. Συζητήστε μαζί τους τη σημασία ενός βιογραφικού σημειώματος κατά τη διαδικασία αναζήτησης μίας εργασίας. Ζητήστε τους να συντάξουν το δικό τους. Παροτρύνετε τους να προσφύγουν στο κείμενο *Προσδιορισμός Δεξιοτήτων σας* καθώς θα συντάσσουν τα βιογραφικά τους σημειώματα.

ΠΕΡΙΓΡΑΜΜΑ ΠΑΡΟΥΣΙΑΣΗΣ - Ευκαιρίες προς Εργασία.

ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Να επαναλάβετε τις έννοιες, οι οποίες εθίγησαν στις προηγούμενες δραστηριότητες.

- Αγορά είναι κάθε τόπος και μέσο πραγματοποίησης αγοραπωλησιών.
- Τα άπομα εισάγονται στην αγορά, ανταλλάσσονται την εργασία τους έναντι κάποιας αμοιβής.
- Ο προσδιορισμός των απομικών τους δεξιοτήτων θα τους βοηθήσει να καθορίσουν τις επιλογές σταδιοδρομίας τους.

Συζητήστε σχετικά με τις εργασίες που προσφέρονται στους μαθητές ή την εθελοντική εργασία.

Ζητήστε από τους μαθητές να προσδιορίσουν τους τρόπους με τους οποίους πληροφορούνται σχετικά με εργασίες:

*Ανθρώπους που γνωρίζετε.
Αγγελίες εύρεσης εργασίας.*

*Γραφεία εύρεσης εργασίας.
Συμπλήρωση εντύπων.*

συνεχίζεται

Διαβάστε μεγαλόφωνα το κείμενο *Η Σοφία Αναζητεί Εργασία* στη σελίδα 18 του Βιβλίου του Μαθητή και ζητήστε από τους μαθητές να προσδιορίσουν τις ευκαιρίες εργασίας για την Σοφία.

ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑ

Οι μαθητές συμπληρώνουν το κείμενο *Ερμηνεία Αγγελιών Εργασίας* στη σελίδα 20 και την *Αίτηση Εύρεσης Εργασίας* στη σελίδα 21 του Βιβλίου του Μαθητή.

ΠΕΡΙΛΗΨΗ ΚΑΙ ΑΝΑΣΚΟΠΗΣΗ

Επαναλάβετε τα βήματα για την εύρεση εργασίας και τις πηγές για τις ευκαιρίες εργασίας.

Πείτε στους μαθητές ότι θα διδαχθούν πώς να δίνουν συνέντευξη την επόμενη φορά.

ΔΕΞΙΟΤΗΤΕΣ ΖΩΗΣ - Σύνταξη Βιογραφικού Σημειώματος.

Ζητήστε από τους μαθητές να επαναλάβουν τη Δραστηριότητα Σύνταξη Βιογραφικού Σημειώματος στη σελίδα 22 του Βιβλίου του Μαθητή και να συντάξουν το δικό τους.

ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑ 4

Συνεντεύξεις με Εργοδότη

Γενική άποψη

Οι μαθητές θα συζητήσουν τα χαρακτηριστικά που αναζητούν οι εργοδότες στους υποψήφιους εργαζόμενους. Θα τους απασχολήσουν ειδικότερα αυτά τα χαρακτηριστικά, που αφορούν, πέρα από τις απαραίτητες βασικές γνώσεις, κυρίως στις απαραίτητες δεξιότητες για την εκτέλεση μίας εργασίας. Οι μαθητές παρατηρούν και κατανοούν πετυχημένες και ανεπιτυχείς συνεντεύξεις, και κάνουν ανασκόπηση ενός καταλόγου προτάσεων που αφορούν σε συνεντεύξεις.

Στόχοι

Οι μαθητές θα:

- ▶ προσδιορίσουν τις βασικές δεξιότητες και τα χαρακτηριστικά που αναζητούν οι εργοδότες σε έναν πιθανό εργαζόμενο,
- ▶ αναγνωρίσουν τα «πρέπει» και τα «δεν πρέπει» μίας συνέντευξης εργασίας.

Προετοιμασία

Εάν είναι δυνατόν, να έχετε μαζί σας σε αυτήν την τάξη κάποιο άτομο από το ανθρώπινο δυναμικό της επιχείρησής σας. Αυτός (ή αυτή) θα μπορούσε να συζητήσει σχετικά με τον τρόπο, με τον οποίο διεξάγονται οι συνεντεύξεις και πώς οι μαθητές μπορούν να προετοιμασθούν ανάλογα. Εάν δεν έχετε φέρει κάποιον μαζί σας, προετοιμάστε συνεντεύξεις με τον καθηγητή, με τον οποίο μπορείτε να ανταλλάξετε ρόλους μπροστά στους μαθητές. (Ψυχαγωγηθείτε με αυτή τη δραστηριότητα. Κατά τη διάρκεια μη επιτυχών συνεντεύξεων, ο υποψήφιος μπορεί να είναι αδέξιος, να μασά τσιχλόφουσκα και να είναι απρόσεκτα ντυμένος).

ΕΝΝΟΙΕΣ

Απασχόληση.

Ανθρώπινοι πόροι.

Αγορές.

Ενκαπία.

ΔΕΞΙΟΤΗΤΕΣ

Ανάλυση καταστάσεων.

Συνεντεύξεις.

Κάνοντας παρατηρήσεις.

Ενσάρκωση ρόλων.

Να ανασκοπήσετε τη σελίδα 24 Δίνοντας Συνέντευξη του Βιβλίου του Μαθητή. Προετοιμασθείτε να εξηγήσετε τον τρόπο με τον οποίο η επιχείρησή σας εξετάζει τους υποψήφιους και επιλέγει άτομα για τη συνέντευξη.

Επίσης παρακαλώ να λάβετε υπόψη σας την προαιρετική Δραστηριότητα Δεξιότητες Ζωής, **Δίνοντας Συνέντευξη**, που εσείς ή ο καθηγητής μπορείτε να πραγματοποιήσετε.

Υλικό

- Το Βιβλίο του Μαθητή *Η Οικονομία και Εγώ*.
- Στυλό και μολύβια (προαιρετικά).
- Κάρτες Πολλαπλών Χρήσεων (προαιρετικά).
- Τετράδιο σημειώσεων (προαιρετικά).

ΠΑΡΟΥΣΙΑΣΗ

► Εισαγωγή.

- Χαιρετίστε τους μαθητές και ζητήστε τους να θυμηθούν τα βήματα για την εύρεση εργασίας:

1. Προσδιορισμός προσωπικών δεξιοτήτων και ενδιαφερόντων.
2. Διερεύνηση της αγοράς εργασίας.
3. Υποβολή δικαιολογητικών (συμπλήρωση αιτήσεων/σύνταξη βιογραφικού σημειώματος).
4. Συνεντεύξεις για δουλειά.

- Περιγράψτε τον τρόπο, με τον οποίο η επιχείρησή σας εξετάζει αιτήσεις εργασίας και αποφασίζει ποιους υποψήφιους θα καλέσει για συνέντευξη. Ίσως επιθυμείτε επί πλέον να εξηγήσετε πώς προχωρεί η διαδικασία της συνέντευξης στην επιχείρησή σας. Βεβαιωθείτε ότι έχετε βοηθήσει τους μαθητές να κατανοήσουν ότι αυτή η συνέντευξη είναι το πιο σημαντικό βήμα για την απόκτηση εργασίας.

► Δραστηριότητα.

- Ρωτήστε τους μαθητές τα εξής:
 1. Τώρα που ένας εργοδότης έχει στα χέρια του την αίτηση εργασίας σας

(και/ή το βιογραφικό σας σημεώμα) με τα τυπικά σας προσόντα, για ποιον λόγο χρειάζεστε μία συνέντευξη;

Οι απαντήσεις των μαθητών θα πρέπει να αποκαλύψουν ότι αντιλαμβάνονται πλήρως τη σημασία της σωτήριας προώθησης του εαντού τους. Υπενθυμίστε τους την πρώτη Δραστηριότητα, Πρωθώντας τον Εαντό σας.

2. Ποιες δεξιότητες και χαρακτηριστικά ενδεχομένως αναζητεί ο εργοδότης σε έναν εργαζόμενο;

Καταγράψτε τις απαντήσεις των μαθητών στον πίνακα. Θα μπορούσαν να περιλαμβάνουν τα ακόλουθα:

Βασικές γνώσεις: Ανάγνωση, γραφή, αριθμητική και μαθηματικά.

Δεξιότητες σκέψης: Δημιουργική σκέψη, ικανότητα για λήψη αποφάσεων, επίλυση προβλημάτων, αντιμετώπιση των πραγμάτων με τα «μάτια του μυαλού», ικανότητα εκμάθησης και επιχειρηματολογία.

Χαρακτηριστικά προσωπικότητας: Υπευθυνότητα, αυτοεκτίμηση, κοινωνικότητα, αυτοδιαχείριση και ακεραιότητα χαρακτήρα.

Τα χαρακτηριστικά ή ικανότητες που αναφέρονται εδώ προέρχονται από την Αναφορά της Γραμματειακής Επιτροπής για την Απόκτηση των Απαραίτησων Δεξιοτήτων, του 1991.

- Πείτε στους μαθητές ότι οι συνεντεύξεις διεξάγονται συνήθως από το τμήμα Ανθρωπίνων Πόρων μίας επιχείρησης. Ρωτήστε τους τι σημαίνει ο όρος **Ανθρώπινοι Πόροι**. Δώστε έμφαση στο ότι η διαδικασία της συνέντευξης αφορά στον τρόπο, με τον οποίο η επιχείρηση συνδυάζει τους πόρους, που προσφέρει κάποιο άτομο, με αυτό που απαιτεί η θέση εργασίας.

Ανθρώπινοι Πόροι είναι τα άτομα που χρησιμοποιεί μία επιχείρηση για να παράγει τα αγαθά ή να προσφέρει τις υπηρεσίες της.

- Στη συνέχεια, πείτε στους μαθητές ότι θα παρακολουθήσουν εσάς και το συνεργάτη σας ή τον καθηγητή να αναπαριστάνετε μία συνέντευξη. Παροτρύνετε τους μαθητές να κρατήσουν σημειώσεις (σε μία σελίδα χαρτιού) σχετικά με τα χαρακτηριστικά και τις δεξιότητες του υποψηφίου.

- Μετά τη συνέντευξη ζητήστε από τους μαθητές να αναφέ-

ρουν εκείνα τα οποία συνετέλεσαν ώστε ο υποψήφιος να χάσει την ευκαιρία απόκτησης της εργασίας. Καταγράψτε τα στον πίνακα. Για παράδειγμα:

1. Έλλειψη ξεκάθαρης εικόνας ενδιαφερόντων, στόχων και δεξιοτήτων.
2. Μεγαλύτερο ενδιαφέρον για την αμοιβή από ο,τιδήποτε άλλο.
3. Έλλειψη αφοσίωσης σε μία εργασία.
4. Άσκηση κριτικής στον προηγούμενο εργοδότη.

• Στη συνέχεια, ζητήστε από τους μαθητές να ανατρέξουν στη σελίδα 24 του Βιβλίου του Μαθητή Δίνοντας Συνέντευξη. Όταν οι μαθητές έχουν ανασκοπήσει τον κατάλογο, να αναπαραστήσετε μία επιτυχημένη συνέντευξη. Ζητήστε από την τάξη να τη σχολιάσει.

► Περίληψη και Ανασκόπηση.

- Δώστε έμφαση στο ότι μία συνέντευξη είναι το πιο σημαντικό βήμα για την απόκτηση μιας θέσης εργασίας και ότι ο εργοδότης θα την αξιοποιήσει προκειμένου να ανακαλύψει ποιες προσωπικές δεξιότητες και χαρακτηριστικά διαθέτει ο υποψήφιος εργαζόμενος, ο οποίος θα κληθεί να προσφέρει στην εργασία. Περιλαμβάνουν βασικές δεξιότητες, ικανότητες σκέψης και ηθικά χαρακτηριστικά.
- Ζητήστε από συγκεκριμένους μαθητές να αναφέρουν τα «πρέπει» και τα «δεν πρέπει» των συνεντεύξεων.

ΔΕΞΙΟΤΗΤΕΣ ΖΩΗΣ - Δίνοντας Συνέντευξη.

Παίξτε το ρόλο ενός διευθυντή ανθρωπίνων πόρων. Ζητήστε από τους μαθητές να σας δώσουν τα βιβλία τους, και χρησιμοποιήστε τις πληροφορίες από την αίτηση εργασίας, για να τους πάρετε συνέντευξη για μία θέση εργασίας της επιλογής τους. Ζητήστε από την τάξη να ασκήσει κριτική σε κάθε μία από τις συνεντεύξεις, βοηθώντας τον υποψήφιο να προσδιορίσει τα ισχυρά και αδύναμα σημεία του τρόπου με τον οποίο δίνει συνέντευξη.

ΠΕΡΙΓΡΑΜΜΑ ΠΑΡΟΥΣΙΑΣΗΣ - Συνεντεύξεις σε Εργοδότη.

ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Να επαναλάβετε τα βήματα για την εύρεση εργασίας:

Προσδιορισμός προσωπικών δεξιοτήτων και ενδιαφερόντων.

Υποβολή αίτησης για εργασία.

Διερεύνηση της αγοράς εργασίας.

Δίνοντας συνεντεύξεις για εργασία.

Προετοιμαστείτε να συζητήσετε τον τρόπο με τον οποίο προχωρεί η διαδικασία της συνέντευξης στην επιχείρησή σας.

ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑ

Προσδιορίστε τις δεξιότητες και τα χαρακτηριστικά, που αναζητούν οι εργοδότες για τους υποψήφιους εργαζόμενους: βασικές δεξιότητες, ιανότητες σκέψης και χαρακτηριστικά ηθικής προσωπικότητας του υποψήφιου.

Ενσαρκώστε το ρόλο του ατόμου, που δίνει επιτυχημένες και ανεπιτυχίες συνεντεύξεις.

Να ανασκοπήσετε τη σελίδα 24 του Βιβλίου του Μαθητή Δίνοντας Συνέντευξη.

ΠΕΡΙΛΗΨΗ ΚΑΙ ΑΝΑΣΚΟΠΗΣΗ

Πάρτε συνέντευξη από τους μαθητές για τις θέσεις εργασίας για τις οποίες υπέβαλαν δικαιολογητικά στην προηγούμενη Δραστηριότητα.

ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑ 5

Ατομικός Προϋπολογισμός

Γενική άποψη

Οι μαθητές εργάζονται σε μικρές ομάδες και χρησιμοποιούν υποθετικές πληροφορίες για να συντάξουν έναν ατομικό προϋπολογισμό ενός εφήβου. Μαθαίνουν τους λόγους δημιουργίας ενός προϋπολογισμού και τα βασικά στοιχεία και χαρακτηριστικά όλων των προϋπολογισμών.

Στόχοι

Οι μαθητές θα:

- ▶ κατανοήσουν το λόγο για τον οποίο οι προϋπολογισμοί είναι σημαντικοί,
- ▶ δώσουν παραδείγματα στοιχείων, που περιλαμβάνονται σε έναν προϋπολογισμό,
- ▶ προσδιορίσουν παραδείγματα ευκαιριών κόστους, τα οποία συνδέονται με τον ισοσκελισμό ενός προϋπολογισμού.

Προετοιμασία

Να ανασκοπήσετε τη σελίδα 26 Σύνταξη Ατομικού Προϋπολογισμού του Βιβλίου του Μαθητή. Προετοιμασθείτε να βοηθήσετε τους μαθητές να συμπληρώσουν τον προϋπολογισμό. Φροντίστε να προετοιμάσετε μία διαφάνεια σχετικά με το ανωτέρω θέμα.

Επίσης, παρακαλώ να λάβετε υπόψη σας την προαιρετική Δραστηριότητα Δεξιότητες Ζωής, **Ατομικός Προϋπολογισμός**, την οποία εσείς ή ο καθηγητής μπορείτε να εφαρμόσετε.

ΕΝΝΟΙΕΣ

*Προϋπολογισμοί.
Εισόδημα και δαπάνες.
Χρήμα.
Κόστος ενκαίριας.
Αποταμιεύσεις.
Επιθυμίες και ανάγκες.*

ΔΕΞΙΟΤΗΤΕΣ

*Προϋπολογισμοί.
Μαθηματικές ερμηνείες και υπολογισμοί.
Επίλυση προβλημάτων.
Ομαδική εργασία.*

Υλικό

- Το Βιβλίο του Μαθητή *Η Οικονομία και Εγώ*.
- Στυλό και μολύβια (προαιρετικά).
- Κάρτες Πολλαπλών Χρήσεων (προαιρετικά).
- Διαφάνειες (προαιρετικά).

ΠΑΡΟΥΣΙΑΣΗ**► Εισαγωγή.**

- Χαιρετίστε τους μαθητές. Ρωτήστε τους:
- Ποιες δεξιότητες και χαρακτηριστικά θα μπορούσε ένας εργοδότης να αναζητήσει σε κάποιον εργαζόμενο;

Βασικές δεξιότητες, ικανότητες σκέψης και χαρακτηριστικά προσωπικότητας.

- Γιατί εργάζονται οι άνθρωποι;

Οι άνθρωποι εργάζονται προκειμένου να εξασφαλίσουν τα χρήματα με τα οποία θα πληρώσουν το κόστος της διαμονής, της ένδυσης και της διατροφής (ανάγκες), όπως και το κόστος πρόχειρου φαγητού, παιχνιδιών στο βίντεο και εισιτηρίων σε συναυλίες (επιθυμίες).

- Πώς συγκρατούνται οι άνθρωποι από το να ξιδεύουν περισσότερα χρήματα από όσα κερδίζουν;

Συντάσσοντας προϋπολογισμούς.

- Γιατί είναι σημαντικός ένας προϋπολογισμός;

Βοηθά τους ανθρώπους να διατηρήσουν σε ισορροπία το εισόδημα και τις δαπάνες τους.

► Δραστηριότητα.

- Μοιράστε το Βιβλίο του Μαθητή σε όλη την τάξη. Εάν έχετε προετοιμάσει μία διαφάνεια σχετικά με το θέμα της σελίδας 26 Σύνταξη Ατομικού Προϋπολογισμού, δείξτε την. Παροτρύνετε τους μαθητές να δουλέψουν σε ζευγάρια για να σχεδιάσουν ένα μηνιαίο προϋπολογισμό. Βοηθήστε τους αν χρειασθεί.

- Δώστε τον ορισμό του **κόστους ευκαιρίας** στους μαθητές.

Ζητήστε από τον καθηγητή να σας βοηθήσει να χωρίσετε την τάξη σε ζευγάρια.

Κόστος ευκαιρίας είναι τα αγαθά ή οι υπηρεσίες, που πρέπει να θυμασθούν προκειμένου να αποκτηθεί μία μονάδα ενός άλλου αγαθού.

Ζητήστε από τους μαθητές να σας δώσουν δικά τους παραδείγματα. Ορισμένες πιθανές απαντήσεις είναι:

- ▶ Το κόστος ευκαιρίας μίας ταινίας στον κινηματογράφο είναι ένας ψηφιακός δίσκος (CD) που θέλω να αγοράσω.
- ▶ Το κόστος ευκαιρίας απόκτησης ενός βιβλίου μπορεί να είναι η αξία ενός εισιτηρίου για το θέατρο.
- ‘Υστερα από περίπου 10 λεπτά, ζητήστε από τους μαθητές να παρουσιάσουν τους προϋπολογισμούς τους στην τάξη. Ζητήστε τους να προσδιορίσουν τα πλεονάσματα ή τα ελλείμματα των προϋπολογισμών τους.
- ‘Έχοντας συζητήσει μερικές απόψεις των μαθητών για έναν ατομικό προϋπολογισμό, ρωτήστε τους τα ακόλουθα:

- ▶ ‘Έχετε ακούσει τον όρο **Ισοσκελισμένος Προϋπολογισμός**; Τι υποθέτετε ότι σημαίνει;

Παροτρύνετε τους μαθητές να κατανοήσουν ότι η διαδικασία, στην οποία μόλις έκαναν πρακτική σταθμίζοντας εισοδήματα και δαπάνες, βοηθά στο να ισοσκελίσουν έναν προϋπολογισμό. Ένας προϋπολογισμός είναι ισοσκελισμένος, όταν το εισόδημα ισούται με τις δαπάνες και τις αποταμιεύσεις.

- ▶ ‘Όταν ένας προϋπολογισμός έχει **έλλειμμα**, ποιες επιλογές έχετε ώστε να τον ισοσκελίσετε;

*Μείωση δαπανών.
Αύξηση εισοδήματος.
Ανάληψη αποταμιεύσεων.*

- ▶ ‘Όταν ένας προϋπολογισμός έχει **πλεόνασμα**, ποιες επιλογές έχετε να τον ισοσκελίσετε;

*Αύξηση των αποταμιεύσεων.
Αύξηση των δαπανών.*

▶ **Περίληψη και Ανασκόπηση.**

- Ξαναθέστε την ερώτηση που είχατε κάνει από την εισαγωγή: «Γιατί εργάζονται οι άνθρωποι;». Τονίστε ότι οι άνθρωποι συντάσσουν προϋπολογισμούς, ώστε να διατηρήσουν ισοσκελισμένα το εισόδημα και τις δαπάνες τους. Ζητήστε από τους μαθητές να σας δώσουν παραδείγματα κονδυλίων, που συναντάμε σε έναν προϋπολογισμό.

- Περιγράψτε σύντομα τις επιλογές, που υπάρχουν για τον ισοσκελισμό ενός προϋπολογισμού. Στη συνέχεια ζητήστε από έναν ή δύο μαθητές να δώσουν ένα παράδειγμα κόστους ευκαιρίας.
- Ζητήστε από τους μαθητές να φέρουν μαζί τους αριθμομηχανές για την επόμενη δραστηριότητα.

ΔΕΞΙΟΤΗΤΕΣ ΖΩΗΣ - Ατομικός Προϋπολογισμός.

Ζητήστε από τους μαθητές να εφαρμόσουν όσα έχουν διδαχθεί συντάσσοντας έναν δικό τους προϋπολογισμό με βάση το πραγματικό εισόδημα και τις δαπάνες τους.

ΠΕΡΙΓΡΑΜΜΑ ΠΑΡΟΥΣΙΑΣΗΣ - Ατομικός Προϋπολογισμός.

ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Να ανασκοπήσετε τα χαρακτηριστικά που αναζητούν οι εργοδότες στους υποψήφιους εργαζόμενους.

Πείτε στους μαθητές ότι οι προϋπολογισμοί βοηθούν τους ανθρώπους να παρακολουθούν το εισόδημα και τις δαπάνες τους.

Δώστε τον ορισμό του κόστους ευκαιρίας και ζητήστε από τους μαθητές να σας δώσουν μερικά παραδείγματα.

ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑ

Ζητήστε από τους μαθητές να διαβάσουν την ενότητα Σύνταξη Ατομικού Προϋπολογισμού στη σελίδα 26 του Βιβλίου του Μαθητή. Βοηθήστε τους να καταρτίσουν το μηνιαίο προϋπολογισμό τους.

Ζητήστε από τους μαθητές να περιγράψουν έναν ισοσκελισμένο προϋπολογισμό.

Ζητήστε από τους μαθητές να αναφερθούν στις επιλογές που υπάρχουν προκειμένου να ισοσκελιστεί ένας προϋπολογισμός.

συνεχίζεται

ΠΕΡΙΛΗΨΗ ΚΑΙ ΑΝΑΣΚΟΠΗΣΗ

Τονίστε ότι οι άνθρωποι προϋπολογίζουν τα χρήματά τους, ώστε να διατηρούν το εισόδημα και τις δαπάνες τους ισοσκελισμένες.

Ζητήστε από συγκεκριμένους μαθητές να δώσουν παραδείγματα κόστους ευκαιρίας.

ΔΕΞΙΟΤΗΤΕΣ ΖΩΗΣ - Ατομικός Προϋπολογισμός.

Ζητήστε από τους μαθητές να συντάξουν έναν δικό τους προϋπολογισμό με βάση το πραγματικό τους εισόδημα και τις δαπάνες τους.

ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑ 6

Οικονομικά της Οικογένειας

Γενική άποψη

Οι μαθητές συζητούν για τον οικονομικό σχεδιασμό και προϋπολογισμό. Συντάσσουν έναν προϋπολογισμό στον οποίο θέτουν προτεραιότητες και εκτιμούν δαπάνες στη βάση του αναμενόμενου εισοδήματος.

Στόχοι

Οι μαθητές θα:

- ▶ συντάξουν έναν προϋπολογισμό για την οικογένεια,
- ▶ περιγράψουν τα οφέλη παρακολούθησης ενός προϋπολογισμού,
- ▶ προσδιορίσουν τις επιλογές που θα πρέπει να κάνουν οι οικογένειες καθώς προϋπολογίζουν το εισόδημα και τις δαπάνες τους.

Προετοιμασία

Εξοικειωθείτε με την άσκηση Σχεδιασμός Μηνιαίου Προϋπολογισμού στη σελίδα 27 του Βιβλίου του Μαθητή. Προμηθευτείτε κάποιες σελίδες με μικρές αγγελίες από τοπική εφημερίδα. Οι μαθητές θα μπορέσουν να τις χρησιμοποιήσουν για να συγκρίνουν τις τρέχουσες τιμές των σπιτιών, των διαμερισμάτων και των αυτοκινήτων στην περιοχή τους.

Επίσης παρακαλώ να λάβετε υπόψη σας την προαιρετική Δραστηριότητα Δεξιότητες Ζωής, **Κάνοντας Σχέδια**, που εσείς ή ο καθηγητής μπορείτε να ακολουθήσετε.

ΕΝΝΟΙΕΣ

Προϋπολογισμοί.
Εισόδημα και δαπάνες.
Διανομή εισοδήματος.
Χρήμα.
Κόστος ενκαταίας.
Αποταμεύσεις.

ΔΕΞΙΟΤΗΤΕΣ

Προϋπολογισμοί.
Μαθηματικές ερμηνείες και υπολογισμοί.
Επίλυση προβλημάτων.
Ομαδική εργασία.

Υλικό

- Το Βιβλίο του Μαθητή *H Οικονομία και Εγώ*.
- Αποσπάσματα από τις μικρές αγγελίες τοπικής εφημερίδας.
- Στυλό και μολύβια (προαιρετικά).
- Κάρτες Πολλαπλών Χρήσεων (προαιρετικά).
- Αριθμομηχανές (προαιρετικά).

ΠΑΡΟΥΣΙΑΣΗ**► Εισαγωγή.**

- Χαιρετίστε τους μαθητές. Ζητήστε τους να περιγράψουν έναν προϋπολογισμό και τους λόγους, για τους οποίους ένα άτομο θα πρέπει να συντάσσει έναν ατομικό προϋπολογισμό.
- Εξηγήστε ότι όπως οι άνθρωποι έχουν προσωπικούς προϋπολογισμούς, έτσι και οι οικογένειες έχουν προϋπολογισμούς για το νοικοκυρίο τους. Όπως τα άτομα, έτσι και οι οικογένειες θέτουν προτεραιότητες και συμφωνούν στο πώς θα ξοδευτούν τα χρήματά τους.
- Υπενθυμίστε στους μαθητές ότι ένας προϋπολογισμός περιλαμβάνει τόσο εισοδήματα όσο και δαπάνες.

► Δραστηριότητα.

- Ενημερώστε τους μαθητές ότι τώρα θα ενσαρκώσουν ρόλους μελών οικογένειας που συντάσσει τον οικογενειακό της προϋπολογισμό. Χωρίστε την τάξη σε πέντε ομάδες και πείτε τους ότι εκπροσωπούν οικογένειες με διαφορετικά εισοδήματα. Διανείμετε σε όλη την τάξη το Βιβλίο του Μαθητή και ζητήστε από τους μαθητές να ανατρέξουν στην ενότητα *Σχεδιασμός Μηνιαίου Προϋπολογισμού*, στη σελίδα 27. Πείτε στους μαθητές τα εξής:

- ▶ Κάθε ομάδα εκπροσωπεί μία τετραμελή οικογένεια με δύο μισθωτούς ίσου εισοδήματος.
- ▶ Κάθε ομάδα, «οικογένεια», θα έχει διαφορετικό εισόδημα. Κάθε ομάδα θα πρέπει να αποφασίσει πώς να ξοδέψει το μηνιαίο εισόδημά της.
- ▶ Αναθέστε σε κάθε ομάδα ένα «εισόδημα» (προ της επιβολής φόρων) ως βάση για το σχεδιασμό του προϋπολογισμού τους.

Ομάδα 1 - 2.000 N.M. το μήνα (24.000 N.M. το χρόνο).*

Ομάδα 2 - 3.000 N.M. το μήνα (36.000 N.M. το χρόνο).

Ομάδα 3 - 4.000 N.M. το μήνα (48.000 N.M. το χρόνο).

Ομάδα 4 - 5.000 N.M. το μήνα (60.000 N.M. το χρόνο).

Ομάδα 5 - 6.000 N.M. το μήνα (72.000 N.M. το χρόνο).

* N.M. = Νομισματικές Μονάδες.

► Κάντε ανασκόπηση της σελίδας 27 του Βιβλίου του Μαθητή.

Οδηγίες:

1. *Εισάγετε το εισόδημα σας.*
2. *Προϋπολογίζετε αρχικά τα απαραίτητα είδη. Απαραίτητα είδη είναι αυτά που ικανοποιούν τις βασικές μας ανάγκες. Οι επιλογές είναι περιορισμένες, γιατί θα πρέπει να αποκήσετε τα ακόλουθα είδη: πληρωμή στέγασης (ενοίκιο ή στεγαστικό δάνειο με υποθήκη), ηλεκτρισμός, ύδρευση, υγραέριο, ενδυμασία και φαγητό.*
3. *Καταγράψτε πολυτελή και μη απαραίτητα είδη. Αποφασίστε πώς θα διανείμετε το εισόδημα που απομένει. Τα πολυτελή είδη είναι επιθυμίες. Τα ακόλουθα είδη δεν είναι απαραίτητα για τη διαβίωση: ταΐνιες στον κινηματογράφο, τέχνη, κροναγκιέρες κλπ.*
4. *Λάβετε υπόψη σας ότι οι δαπάνες μπορούν να εξαλειφθούν ή να μειωθούν στην περίπτωση που υπάρχουν επείγοντα περιστατικά ή απρόβλεπτες δαπάνες.*
5. *Να ανασκοπήσετε τον προϋπολογισμό σας, για να δείτε αν μπορείτε να ανέχεστε τις αποταμιεύσεις σας, τις δωρεές σε κοινωφελή ιδρύματα ή να κάνετε καλύτερη χρήση του εισοδήματός σας.*

► Δώστε αρκετό χρόνο στις ομάδες (περίπου 15 λεπτά) προκειμένου να συντάξουν τους προϋπολογισμούς τους.

► Πείτε στους μαθητές ότι θα χρειασθούν τις αριθμομηχανές τους. Ζητήστε τους να χρησιμοποιήσουν ποσοστά, ώστε να βοηθηθούν στους υπολογισμούς τους. Για παράδειγμα, η Ομάδα 4 θα μπορούσε να ξοδέψει περίπου 200 N.M. το μήνα σε ρούχα ($50 \text{ N.M.} \times 4 = 200 \text{ N.M.}$), αλλά μπορεί να προγραμματίσει να ξοδέψει περισσότερα ή λιγότερα.

- Επιτρέψτε σε κάθε ομάδα να κάνει σύντομη παρουσίαση του τρόπου με τον οποίο ξοδεύει τα χρήματά της. Σχολιάστε όποιες προφανείς διαφορές, όπως: «Η Ομάδα 5 ξόδεψε περισσότερα στην ψυχαγωγία από την Ομάδα 1;». Θα πρέπει να γίνει ξεκάθαρο ότι οι ομάδες υψηλού εισοδήματος είχαν περισσότερη ευελιξία στο σχεδιασμό από ότι είχαν οι ομάδες χαμηλού εισοδήματος.

- Τώρα να επεσημάνετε ότι σε καθενός τη ζωή συμβαίνουν απρόσμενες καταστάσεις. Είναι πιθανόν οι «οικογένειες» να έχουν «παραμελήσει» να αποταμιεύσουν αρκετά χρήματα για τυχόν επείγοντα περιστατικά. Δώστε λίγα λεπτά στους μαθητές για να αποφασίσουν πώς θα αντιμετωπίσουν τα επείγο-

ντα περιστατικά. Ποιες αλλαγές θα πρέπει να κάνουν στα αρχικά τους σχέδια; Αυτό το μέρος της άσκησης θα δείξει ξεκάθαρα τη σημασία της αποταμίευσης για την αντιμετώπιση απρόσμενων καταστάσεων.

► Περίληψη και Ανασκόπηση.

- Υπενθυμίστε στους μαθητές:

- ▶ Όλες οι οικογένειες είναι διαφορετικές και κάνουν διαφορετικές επιλογές σχετικά με το πώς θα ξοδέψουν το εισόδημά τους.
- ▶ Οι ομάδες υψηλού εισοδήματος έχουν μεγαλύτερη ευελιξία στο σχεδιασμό από ό,τι οι ομάδες χαμηλού εισοδήματος.
- ▶ Στη ζωή του καθενός συμβαίνουν απρόσμενες καταστάσεις. Για αυτό το λόγο είναι απαραίτητες οι αποταμιεύσεις.
- Πείτε στους μαθητές ότι κατά τη διάρκεια της επόμενης Δραστηριότητας θα διδαχθούν τον τρόπο, με τον οποίο οι άνθρωποι πληρώνουν τους λογαριασμούς τους.

ΔΕΞΙΟΤΗΤΕΣ ΖΩΗΣ - Κάνοντας Σχέδια.

Διανείμετε σε όλη την τάξη το Βιβλίο του Μαθητή. Ζητήστε από τους μαθητές να διαβάσουν το φύλλο Κάνοντας Σχέδια για το Μέλλον στη σελίδα 28. Ζητήστε τους να προσδιορίσουν το επίπεδο εκπαίδευσης που απαιτούν οι εργασίες, για τις οποίες ενδιαφέρονται και τυχόν πρόσθετη εμπειρία.

ΠΕΡΙΓΡΑΜΜΑ ΠΑΡΟΥΣΙΑΣΗΣ - Οικονομικά της Οικογένειας.

ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Ζητήστε από τους μαθητές να περιγράψουν έναν προϋπολογισμό.

Υπενθυμίστε τους ότι ένας προϋπολογισμός περιλαμβάνει εισόδημα και δαπάνες.

ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑ

Χωρίστε την τάξη σε πέντε ομάδες και ορίστε για κάθε μία ένα επίπεδο εισοδήματος.

Δώστε στις ομάδες χρόνο να συντάξουν τους προϋπολογισμούς τους στο Βιβλίο του Μαθητή.

Ζητήστε από τις ομάδες να προσαρμόσουν τους προϋπολογισμούς τους ώστε να αντιμετωπίσουν απρόσμενες καταστάσεις.

ΠΕΡΙΛΗΨΗ ΚΑΙ ΑΝΑΣΚΟΠΗΣΗ

Υπενθυμίστε στους μαθητές τα ακόλουθα:

Όλες οι οικογένειες είναι διαφορετικές και κάνουν διαφορετικές επιλογές σχετικά με το πώς θα ξοδέψουν το εισόδημά τους.

Οι ομάδες υψηλού εισοδήματος έχουν μεγαλύτερη ευελιξία στο σχεδιασμό από ό,τι οι χαμηλού εισοδήματος.

Οι αποταμιεύσεις είναι σημαντικές καθότι στη ζωή συμβαίνουν απρόσμενες καταστάσεις.

ΔΕΞΙΟΤΗΤΕΣ ΖΩΗΣ - Κάνοντας Σχέδια.

Να διανείμετε το Βιβλίο του Μαθητή σε όλη την τάξη. Ζητήστε από τους μαθητές να διαβάσουν το Κάνοντας Σχέδια για το Μέλλον στη σελίδα 28 και στη συνέχεια να κάνουν έναν προγραμματισμό για το μέλλον.

ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑ 7

Πληρωμή Λογαριασμών

Γενική άποψη

Οι μαθητές εισάγονται στην έννοια των χρηματοδοτικών ιδρυμάτων. Συζητούν τη χρήση των τρεχούμενων λογαριασμών και εξασκούνται στο να εκδίδουν επιταγές.

Στόχοι

Οι μαθητές θα:

- ▶ κατανοήσουν ότι οι επιταγές εκδίδονται έναντι κατατεθειμένων κεφαλαίων σε έναν τρεχούμενο λογαριασμό,
- ▶ περιγράψουν το σκοπό ενός τρεχούμενου λογαριασμού,
- ▶ εκδίδουν επιταγές και διατηρούν μητρώο επιταγών.

Προετοιμασίες

Πριν μπείτε στην τάξη, προμηθευτείτε από ένα τοπικό υποκατάστημα τράπεζας έντυπα κατάθεσης (γραμμάτια είσπραξης), επιταγές και μητρώα επιταγών, για να τα χρησιμοποιήσουν οι μαθητές, ή χρησιμοποιήστε τα έντυπα που χορηγούνται σε αυτή τη Δραστηριότητα.

Επίσης, παρακαλώ να λάβετε υπόψη σας την προαιρετική Δραστηριότητα Δεξιότητες Ζωής, **Εισόδημα και Δαπάνες**, που εσείς ή ο καθηγητής μπορείτε να εκτελέσετε. Απαιτεί πρόσθετα έντυπα καταθέσεων, επιταγές και μητρώα επιταγών.

ENNOIΕΣ

Οικονομικοί Οργανισμοί.

Εισόδημα και δαπάνες.

Χρήμα.

Επιθυμίες και ανάγκες.

ΔΕΞΙΟΤΗΤΕΣ

Συμπλήρωση εντύπων.

Μαθηματικές ερμηνείες και υπολογισμοί.

Ομαδική εργασία.

Τρεχούμενοι λογαριασμοί
είναι οι λογαριασμοί όγρεως
ιων ιδιωτών.

Υλικό

- Το Βιβλίο του Μαθητή *Η Οικονομία και Εγώ*.
- Κάρτες Πολλαπλών Χρήσεων (προαιρετικά).
- Στυλό ή μολύβια (όχι σε πακέτο).
- Έντυπα καταθέσεων, επιταγές και μητρώα επιταγών (προαιρετικά).

ΠΑΡΟΥΣΙΑΣΗ**► Εισαγωγή.**

- Χαιρετίστε τους μαθητές. Υπενθυμίστε τους ότι τα άτομα εισάγονται στην αγορά εργασίας, ανταλλάσσοντας την εργασία τους έναντι κάποιας αμοιβής. Το χρήμα χρησιμοποιείται για την αγορά όσων επιθυμούμε και χρειαζόμαστε.

► Ρωτήστε τους μαθητές τι χρησιμοποιούν οι άνθρωποι προκειμένου να προσδιορίσουν το εισόδημα και τις δαπάνες τους.

Προϋπολογισμούς.

► Πότε είναι ισοσκελισμένος ένας προϋπολογισμός;

Όταν το εισόδημα είναι ίσο με τις δαπάνες και τις αποταμιεύσεις.

► Πού αποταμιεύουν τα χρήματά τους οι άνθρωποι στο σύστημα της ελεύθερης οικονομίας;

Τράπεζες ή Πιστωτικά Ιδρύματα.

- Αναφέρετε ορισμένες από τις υπηρεσίες που παρέχουν αυτά τα ιδρύματα, όπως οι τρεχούμενοι λογαριασμοί, τα δάνεια, οι λογαριασμοί ταμιευτηρίου, οι ταξιδιωτικές επιταγές και οι θυρίδες τραπεζών.

- Εξηγήστε στους μαθητές ότι οι επιταγές χρησιμοποιούνται ως υποκατάστατα των μετρητών. Εκδίδονται έναντι του διαθέσιμου υπολοίπου σε έναν λογαριασμό. Συχνά χρησιμοποιούνται για την πληρωμή λογαριασμών, επειδή δεν είναι δυνατή η αποστολή μετρητών με το ταχυδρομείο.

► Δραστηριότητα.

- Διανείμετε το Βιβλίο του Μαθητή σε όλη την τάξη. Συμπληρώστε έντυπα καταθέσεων και καταχωρίστε το εισόδημά τους στον τρεχούμενο λογαρια-

σμό.

- Εξηγήστε τους κανόνες που ισχύουν για την έκδοση επιταγών.
- Μην εκδίδετε επιταγές για ποσό μεγαλύτερο των καταθέσεών σας.
- **Ημερομηνία λήξης:** Γράψτε την ημερομηνία την οποία εκδώσατε την επιταγή. Η αναβολή ή η χρήση μίας μελλοντικής ημερομηνίας, δεν θα καθυστερήσει την εκταμίευσή της από το λογαριασμό σας.
- **Πεδίο δικαιούχου πληρωμής:** Εγγράψτε το όνομα του ατόμου ή της επιχείρησης που θα εισπράξει την επιταγή.
- **Πεδίο ποσού:** Σημειώστε το ποσό της επιταγής αριθμητικά. Αρχίστε από το ακραίο αριστερά σημείο του κουτιού ούτως, ώστε να μην μπορεί κάποιος να προσθέσει κάποιο ψηφίο. Στη συνέχεια σημειώστε ολογράφως το ποσό γράφοντας στο τέλος τη λέξη Ευρώ (πχ. 1.500 Ευρώ). Τραβήξτε μία κυματοειδή γραμμή στο χώρο που υπολείπεται, ώστε κάποιος να μην μπορεί να προσθέσει επιπλέον λέξεις. Μην σβήσετε κάποιο λάθος σε μία επιταγή. Σε περίπτωση λάθους εκδώστε μία καινούργια ή διορθώστε την παλιά και βάλτε τη μονογραφή σας δίπλα στη διόρθωση. Σχίστε την παλιά επιταγή ή σημειώστε KENH σε αυτήν.
- **Πεδίο υπογραφής:** Υπογράψτε με το όνομά σας όπως αυτό είναι τυπωμένο στις επιταγές σας. Μην υπογράφετε μία επιταγή μέχρι τη στιγμή που θα χρησιμοποιηθεί.
- Μην υπογράφετε μία λευκή ή ατελώς συμπληρωμένη επιταγή.

► **Περίληψη και Ανασκόπηση.**

- Υπενθυμίστε στους μαθητές ότι δεν θα πρέπει να εκδίδονται επιταγές για ποσά που υπερβαίνουν τα χρήματα ενός τρεχούμενου λογαριασμού.
- Ζητήστε τους να προσδιορίσουν τρόπους με τους οποίους

Συνήγηστε με τους μαθητές τη σημασία των ελέγχων της κίνησης των λογαριασμού τους κάθε μήνα.

ους μπορεί κάποιος να ξοδεύει ορθολογικά. Καταγράψτε τις ιδέες τους στον πίνακα.

Προγραμματίστε τις αγορές.

Προσέξτε την ποιότητα.

Συντάξτε κατάλογο όσων σκοπεύετε να αγοράσετε.

Εκτιμήστε τις παρεχόμενες εγγυήσεις/επισκευές.

Αγοράστε και συγκρίνετε τις τιμές.

Αναβάλετε την αντικατάσταση.

Παρακολουθείτε τις εκπτώσεις.

Αγοράστε μαζικά (σε μεγάλη ποσότητα).

Διαπραγματευθείτε την τιμή, εάν είναι δυνατόν.

Σκεφτείτε τα μεταχειρισμένα είδη έναντι των καινούργιων.

Ελέγξτε τις διαφημίσεις.

ΔΕΞΙΟΤΗΤΕΣ ΖΩΗΣ - Εισόδημα και Δαπάνες.

Μοιράστε το Βιβλίο του Μαθητή. Με τη χρήση εντύπων καταθέσεων, επιταγών και μητρώων επιταγών από μια τράπεζα, ζητήστε από τους μαθητές να κάνουν πρακτική στην έκδοση επιταγών.

ΠΕΡΙΓΡΑΜΜΑ ΠΑΡΟΥΣΙΑΣΗΣ - Πληρωμή Λογαριασμών.

ΕΙΣΑΓΩΓΗ

► Ρωτήστε τους μαθητές τι χρησιμοποιούν οι άνθρωποι προκειμένου να προσδιορίσουν το εισόδημα, τις δαπάνες και τις αποταμιεύσεις τους;

Προϋπολογισμούς.

► Πότε είναι ισοσκελισμένος ένας προϋπολογισμός;

Όταν το εισόδημα είναι ίσο με τις δαπάνες και τις αποταμιεύσεις.

► Πού αποταμιεύουν τα χρήματά τους οι άνθρωποι στο σύστημα της ελεύθερης οικονομίας;

Τράπεζες ή Πιστωτικά Ιδρύματα.

ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑ

Ζητήστε από τους μαθητές να εκδώσουν επιταγές για την πληρωμή των μηνιαίων λογαριασμών τους.

ΠΕΡΙΛΗΨΗ ΚΑΙ ΑΝΑΣΚΟΠΗΣΗ

Υπενθυμίστε στους μαθητές ότι δεν θα πρέπει να εκδίδονται επιταγές για ποσά, που υπερβαίνουν τα χρήματα ενός τρεχούμενου λογαριασμού. Οι επιταγές αυτές ονομάζονται **ακάλυπτες επιταγές**.

Συζητήστε ορισμένους τρόπους με τους οποίους μπορεί κάποιος να ξιδεύει ορθολογικά.

Ζητήστε από τους μαθητές να φέρουν τις αριθμομηχανές τους στην επόμενη επίσκεψή σας.

ΔΕΞΙΟΤΗΤΕΣ ΖΩΗΣ - Εισόδημα και Δαπάνες.

Ζητήστε από τους μαθητές να εξοικειωθούν στην πρακτική της έκδοσης επιταγών, με τη χρήση εντύπων καταθέσεων και επιταγών από μία τράπεζα.

ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑ 8

Ορθολογική Χρήση της Πίστωσης

Γενική άποψη

Οι μαθητές συζητούν τα πλεονεκτήματα και τα μειονεκτήματα της πίστωσης για τις καθημερινές τους αγορές. Σε μικρές ομάδες οι μαθητές εξετάζουν μία κίνηση λογαριασμού πιστωτικής κάρτας.

Στόχοι

Οι μαθητές θα:

- ▶ προσδιορίσουν το κόστος και τις ωφέλειες της χρήσης της πίστωσης,
- ▶ υπολογίσουν το κόστος ενός δανεισμού.

Προετοιμασία

Σκεφθείτε να ζητήσετε από έναν υπάλληλο, που είναι υπεύθυνος για τα δάνεια από μία τοπική τράπεζα, να είναι ο επισκέπτης ομιλητής. Εξασκηθείτε συμπληρώνοντας την άσκηση στη σελίδα 35 του Βιβλίου του Μαθητή πριν να την παρουσιάσετε στους μαθητές. Φέρτε μία πιστωτική κάρτα στην τάξη. Ίσως χρειασθεί να ετοιμάσετε μία διαφάνεια με το εκκαθαριστικό της πιστωτικής κάρτας.

Επίσης, παρακαλώ να λάβετε υπόψη σας την προαιρετική Δραστηριότητα Δεξιότητες Ζωής, **Δείκτης Πιστοληπτικής Ικανότητας**, που εσείς ή ο καθηγητής μπορείτε να χρησιμοποιήσετε.

Υλικό

- Το Βιβλίο του Μαθητή *Η Οικονομία και Εγώ*.
- Κάρτες Πολλαπλών Χρήσεων (προαιρετικά).
- Στυλό και μολύβια (προαιρετικά).
- Πιστωτική κάρτα (προαιρετικά).
- Αριθμομηχανές (προαιρετικά).
- Διαφάνεια (προαιρετικά).

ΕΝΝΟΙΕΣ

Πίστωση.

Χρήμα.

Κόστος ενκαπρίας.

ΔΕΞΙΟΤΗΤΕΣ

Ερμηνεία πληροφορίας.

Μαθηματικές ερμηνείες και υπολογισμοί.

Ομαδική εργασία.

ΠΑΡΟΥΣΙΑΣΗ

► *Εισαγωγή.*

- Χαιρετίστε τους μαθητές. Να ανασκοπήσετε την προηγούμενη Δραστηριότητα. Ρωτήστε τους μαθητές με ποιους τρόπους μπορούν να ξοδεύουν τα χρήματά τους ορθολογικά.

Προγραμματίστε τις αγορές.

Ελέγχετε τις διαψηφισεις.

Προσοχή στην ποιότητα.

Σκεψείτε τα μεταχειρισμένα είδη έναντι των καινούργιων.

Αγοράστε και συγκρίνετε τις τιμές.

Εκτιμήστε τις παρεχόμενες εγγυήσεις/επισκενές.

Παρακολουθείτε τις εκπτώσεις.

Αναβάλετε την αντικατάσταση.

Διαπραγματεύτε την τιμή, εάν είναι δυνατόν.

- Ρωτήστε τους μαθητές αν γνωρίζουν τις μεθόδους που χρησιμοποιούν οι άνθρωποι για να δανείζονται χρήματα:

Δάνεια για αυτοκίνητα, δίδακτρα κολεγίου, βελτίωση οικιακού εξοπλισμού.

Υποθήκες για οικίες, ιδιοκτησία ακινήτων.

Προκαταβολή μετρητών/δάνεια διάρκειας έως την επόμενη ημέρα καταβολής του μισθού για το δανεισμό μετρητών από την επόμενη μισθοδοσία.

Ενεχυρίαση πολύτιμων περιουσιακών στοιχείων.

- Δείξτε στους μαθητές μία πιστωτική κάρτα. Ρωτήστε τους αν γνωρίζουν τι είναι και πώς χρησιμοποιείται. Πείτε στους μαθητές ότι αυτή η κάρτα είναι κάτι, που οι άνθρωποι μπορούν να χρησιμοποιούν στη θέση των χρημάτων για να αγοράζουν αγαθά ή υπηρεσίες (πλαστικό χρήμα).

Πολλοί μαθητές θα είναι σε θέση να αναγνωρίσουν μία πιστωτική κάρτα. Ωστόσο, λίγοι θα συνειδητοποιήσουν ότι οι πιστωτικές κάρτες αποτελούν έναν τρόπο δανεισμού χρήματος: **Η αγορά επί πιστώσει σημαίνει πληρωμή μετά από κάποιο διάστημα.**

- Ζητήστε από τους μαθητές να αναφέρουν ορισμένα από τα πλεονεκτήματα και τα μειονεκτήματα της χρήσης των πιστωτικών καρτών για τις αγορές τους. Καταγράψτε τις ιδέες τους στον πίνακα.

Πλεονεκτήματα

Άμεση χρήση αγαθών ή άμεση προσφορά υπηρεσιών.

Ικανότητα εκμετάλλευσης προσφορών (τιμών).

Ασφαλής/βολικός εναλλακτικός τρόπος να έχει επάνω του κάποιος μετρητά.

Ζητήστε από τον καθηγητή να σας βοηθήσει να χωρίσετε τους μαθητές σε μικρές ομάδες και να τους επιτρέψει σε αντήν τη δραστηριότητα.

Μειονεκτήματα

Αύξηση των οφειλών κάποιου.

Χρέωση του λογαριασμού.

Τάση για υπερβολικές δαπάνες.

Εάν έχετε προετοιμάσει διαφάνεια σχετικά με το εκκαθαριστικό σημείωμα, ίσως επιλέξετε να διεξάγετε αντήν τη δραστηριότητα στο σύνολο της τάξης.

► Δραστηριότητα.

- Χωρίστε την τάξη σε μικρές ομάδες.

• Να διανείμετε σε όλη την τάξη το Βιβλίο του Μαθητή. Ζητήστε από τους μαθητές να ανατρέξουν στην άσκηση του φύλλου *Πιστοληπτική Ικανότητα* στη σελίδα 35 και διαβάστε τις Συμβουλές που αφορούν στην Πίστωση. Συζητήστε τις στην τάξη.

• Αφού οι μαθητές θα έχουν ολοκληρώσει την άσκηση του φύλλου *Πιστοληπτική Ικανότητα*, ζητήστε εθελοντές, που θα απαντήσουν στις ερωτήσεις.

► Περίληψη και Ανασκόπηση.

• Επαναλάβατε τις μεθόδους, με τις οποίες οι άνθρωποι δανείζονται χρήματα.

Αν αρμόζει, εξηγήστε ότι το *Γραφείο Καταναλωτικής Πίστης* συγκεντρώνει πληροφορίες σχετικά με τους ανθρώπους που χρησιμοποιούν την πίστωση. Εάν η πιστοληπτική ικανότητα κάποιου είναι μικρή, ενδεχομένως να αντιμετωπίσει δυσκολίες όπως στην αγορά ενός αυτοκινήτου ή ενός σπιτού.

• Πείτε στους μαθητές ότι η οικονομική κατάσταση ενός ανθρώπου συχνά αλλάζει. Αυτό που θεωρείται ως ορθολογική χρήση της πίστωσης σήμερα, μπορεί πράγματι να γίνει μη ορθολογική αύριο και το αντίστροφο. Σημασία έχει να θυμάται κάποιος να είναι προσεκτικός όταν χρησιμοποιεί τα χρήματα κάποιου άλλου. Θα πρέπει να επιστραφούν!

• Ζητήστε από τους μαθητές να φέρουν τις αριθμομηχανές τους στην επόμενη επίσκεψή σας.

ΔΕΞΙΟΤΗΤΕΣ ΖΩΗΣ - Δείκτης Πιστοληπτικής Ικανότητας.

Ζητήστε από τους μαθητές να διαβάσουν τις καταστάσεις πίστωσης και να συμπληρώσουν την άσκηση του φύλλου *Πιστοληπτική Ικανότητα* στη σελίδα 35 του Βιβλίου του Μαθητή.

ΠΕΡΙΓΡΑΜΜΑ ΠΑΡΟΥΣΙΑΣΗΣ - Ορθολογική Χρήση της Πίστωσης.

ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Να ανασκοπήσετε τους τρόπους ορθολογικής κατανάλωσης από την προηγούμενη Δραστηριότητα.

Δείξτε μία πιστωτική κάρτα. Εξηγήστε ότι η αγορά με την πιστωτική κάρτα σημαίνει μία συμφωνία να πληρώσει κάποιος μετά από κάποιο χρονικό διάστημα.

Συζητήστε μερικούς διαφορετικούς τρόπους πίστωσης:

Πιστωτικές κάρτες.

Δάνεια.

Ζητήστε από τους μαθητές να αναφέρουν μερικά πλεονεκτήματα και μειονεκτήματα της πίστωσης στις αγορές τους.

ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑ

Χωρίστε την τάξη σε ομάδες και διανείμετε σε όλους τους μαθητές το Βιβλίο του Μαθητή. Ζητήστε τους να συμπληρώσουν την άσκηση του φύλλου *Πιστοληπτική Ικανότητα* στη σελίδα 35.

ΠΕΡΙΛΗΨΗ ΚΑΙ ΑΝΑΣΚΟΠΗΣΗ

Να ανασκοπήσετε τους τρόπους, με τους οποίους οι άνθρωποι πιστώνονται ή δανείζονται χρήματα.

Ζητήστε από τους μαθητές να φέρουν μαζί τους στην τάξη τις αριθμομηχανές τους την επόμενη φορά που θα τους επισκεφθείτε.

ΔΕΞΙΟΤΗΤΕΣ ΖΩΗΣ - Δείκτης Πιστοληπτικής Ικανότητας.

Ζητήστε από τους μαθητές να διαβάσουν τις καταστάσεις πίστωσης και να συμπληρώσουν την άσκηση του φύλλου *Πιστοληπτική Ικανότητα* στη σελίδα 35.

ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑ 9

Το Χρηματιστήριο

Γενική άποψη

Στην πρώτη από τις δύο δραστηριότητες, που αφορούν στο χρηματιστήριο, οι μαθητές εξετάζουν το χρηματιστήριο ως έναν τρόπο να αυξήσουν τα χρήματά τους.

Στόχοι

Οι μαθητές θα:

- ▶ προσδιορίσουν επενδυτικές ευκαιρίες,
- ▶ διαβάσουν έναν πίνακα τιμών χρηματιστηρίου,
- ▶ αγοράσουν μετοχές και θα μάθουν να καταχωρίζουν τις συναλλαγές τους.

Προετοιμασία

Προμηθευτείτε αρκετά αντίτυπα πινάκων τιμών του χρηματιστηρίου από μία εφημερίδα, την παραμονή της επίσκεψής σας στην τάξη. Ενδεχομένως να χρειασθεί επίσης να ετοιμάσετε μία διαφάνεια σχετικά με τον Πίνακα Τιμών Μετοχών του Χρηματιστηρίου, που βρίσκεται στο Βιβλίο του Μαθητή στη σελίδα 39.

Επίσης, παρακαλώ να λάβετε υπόψη σας την προαιρετική Δραστηριότητα Δεξιότητες Ζωής, **Δεδομένα Επενδύσεων**, στη σελίδα 43 του Βιβλίου του Μαθητή, που εσείς ή ο καθηγητής μπορείτε να υλοποιήσετε.

Συζητήστε με τον καθηγητή την επιλογή να ζητήσετε από τους μαθητές να συνεχίσουν τη Δραστηριότητα μετά την επίσκεψή σας. Θα μπορούσαν να πουλήσουν μετοχές ή να αγοράσουν μερικές πριν την επόμενη επίσκεψή σας. Την επόμενη φορά οι μαθητές θα ρευστοποιήσουν όλες τις μετοχές τους και θα δουν εάν κατέληξαν σε κέρδος ή ζημία.

ΕΝΝΟΙΕΣ

- Επιλογές.*
- Ανταλλαγή.*
- Επενδύσεις.*
- Κίνδυνος.*
- Αποταμεύσεις.*
- Μετοχή.*

ΔΕΞΙΟΤΗΤΕΣ

- Ανάλυση πληροφορίας.*
- Δημιουργία γραφημάτων διαγραμμάτων.*
- Διατύπωση ενός σχεδίου.*
- Ομαδική εργασία.*

Υλικό

- Πίνακες τιμών του χρηματιστηρίου από μία εφημερίδα (προαιρετικά).
- Κάρτες Πολλαπλών Χρήσεων (προαιρετικά).
- Στυλό και μολύβια (προαιρετικά).
- Το Βιβλίο του Μαθητή *Η Οικονομία και Εγώ*.
- Αριθμομηχανές (προαιρετικά).
- Διαφάνεια πίνακα τιμών του χρηματιστηρίου (προαιρετικά).

ΠΑΡΟΥΣΙΑΣΗ

► *Εισαγωγή.*

- Χαιρετίστε τους μαθητές. Επαναλάβετε την τελευταία δραστηριότητα. Υπενθυμίστε στους μαθητές ότι η πίστωση αφορά σε δανεικά χρήματα, που θα πρέπει να επιστραφούν. Ζητήστε από τους μαθητές να αναφέρουν τα πλεονεκτήματα της χρήσης των πιστωτικών καρτών:
- ▶ Άμεση χρήση αγαθών και άμεση προσφορά υπηρεσιών.
- ▶ Ικανότητα εκμετάλλευσης των εκπτώσεων.
- ▶ Ασφαλής/βολικός τρόπος συναλλαγής εναλλακτικά αντί των μετρητών.
- Εξηγήστε ότι η αποταμίευση χρημάτων είναι το αντίθετο από το να δανείζεται κάποιος χρήματα. Αναφέρατε τη σημαντική διαφορά που υπάρχει μεταξύ του να δανείζεται κάποιος και του να αποταμιεύει χρήματα, ρωτώντας τους μαθητές σχετικά.
- ▶ Τι κερδίζουμε όταν αποταμιεύομε χρήματα;
Τόκους.
- ▶ Εξηγήστε το λόγο για τον οποίο πολλοί τοποθετούν τα χρήματά τους σε λογαριασμούς **αποταμίευσης**, ώστε να κερδίσουν από το επιτόκιο και οι αποταμιεύσεις τους να αυξηθούν. Ένας άλλος τρόπος να αυξήσετε τα χρήματά σας είναι να τα **επενδύσετε** στην αγορά του χρηματιστηρίου. **Μετοχή** είναι ένα μερίδιο συμμετοχής στην ιδιοκτησία μίας Ανώνυμης Εταιρείας. Όσοι αγοράζουν μετοχές στο χρηματιστήριο ευελπιστούν να κερδίσουν μερίσματα, που προέρχονται από τη συμμετοχή στα κέρδη της

επιχείρησης.

- Πείτε στους μαθητές ότι όσοι επενδύουν σε μετοχές η απόδοση της επένδυσής τους είναι γενικά υψηλότερη από το ποσό των τόκων που θα κέρδιζαν από έναν λογαριασμό ταμιευτηρίου. Η απόδοση είναι υψηλότερη γιατί ο κίνδυνος είναι μεγαλύτερος. Οι επενδύσεις στο χρηματιστήριο δεν διασφαλίζονται. Οι μετοχές μπορούν να χάσουν την αξία τους.

► Δραστηριότητα.

- Ζητήστε από τους μαθητές να ανατρέξουν στον *Πίνακα Τιμών Μετοχών του Χρηματιστηρίου* στη σελίδα 39 στο Βιβλίο του Μαθητή. Δείξτε τους πώς να διαβάζουν έναν πίνακα τιμών του χρηματιστηρίου. Ζητήστε τους να σημειώσουν την **τιμή κλεισμάτος**.

- Χωρίστε την τάξη σε ομάδες επενδυτών τριών ή τεσσάρων ατόμων. Διανείμετε τους πίνακες τιμών του χρηματιστηρίου από την εφημερίδα που φέρατε μαζί σας. Εξηγήστε στην τάξη ότι σήμερα πρόκειται να αγοράσουν μετοχές. Θα πρέπει να προσπαθήσουν να επενδύσουν 1.000 Ν.Μ. Θα πρέπει να εγγράψουν τις συναλλαγές τους σε *Πίνακα Συναλλαγών Μετοχών* όμοιο με αυτόν της σελίδας 41 του Βιβλίου του Μαθητή. Προβείτε σε ανασκόπηση του εντύπου στην τάξη.

Ο καθηγητής ενδέχομένως να επιθυμεί να συνεχίσει αυτή τη Δραστηριότητα και την επόμενη εβδομάδα. Θα πρέπει να αφιερώνει 10 με 15 λεπτά κάθε μέρα με τους μαθητές, αγοράζοντας ή πουλώντας μετοχές και ενημερώνοντας το έντυπο συναλλαγών.

► Περίληψη και Ανασκόπηση.

- Επαναλάβετε τους όρους του πίνακα τιμών του χρηματιστηρίου.
- Δείκτης τιμής προς κέρδη (ανά μετοχή).
- Απόδοση.
- Τιμή κλεισμάτος.
- Πείτε στους μαθητές ότι την επόμενη εβδομάδα θα πουλήσουν τις μετοχές τους και θα προσδιορίσουν εάν είχαν κέρδος ή ζημία.

- Πείτε στους μαθητές ότι θα εργαστούν στις ίδιες ομάδες την επόμενη εβδομάδα.

Βοηθήστε τους μαθητές να υπολογίσουν και να ανακοινώσουν τις απογάσεις τους αν αρμόζει. Ζητήστε βοήθεια από τον καθηγητή.

ΔΕΞΙΟΤΗΤΕΣ ΖΩΗΣ - Δεδομένα Επενδύσεων.

Ζητήστε από τους μαθητές να ανατρέξουν στο φύλλο Δεδομένα Επενδύσεων στη σελίδα 43 του Βιβλίου του Μαθητή. Συζητήστε τα πλεονεκτήματα και τα μειονεκτήματα των διαφορετικών μορφών αποταμίευσης.

ΠΕΡΙΓΡΑΜΜΑ ΠΑΡΟΥΣΙΑΣΗΣ - Το Χρηματιστήριο.

ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Προβείτε σε ανασκόπηση των πλεονεκτημάτων χρήσης της πίστωσης.

ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑ

Προβείτε σε ανασκόπηση του Πίνακα Τιμών Μετοχών του Χρηματιστηρίου στη σελίδα 39 του Βιβλίου του Μαθητή.

Ζητήστε από τους μαθητές να αξιοποιήσουν τον Πίνακα Τιμών Μετοχών του Χρηματιστηρίου από μία εφημερίδα προκειμένου να αγοράσουν μετοχές.

Ζητήστε από τους μαθητές να καταχωρίσουν τις αγορές τους σε μετοχές στο έντυπο Χρηματιστηριακές Συναλλαγές στη σελίδα 41.

ΠΕΡΙΛΗΨΗ ΚΑΙ ΑΝΑΣΚΟΠΗΣΗ

Επαναλάβετε τους όρους ενός Πίνακα Τιμών Μετοχών του Χρηματιστηρίου.

ΔΕΞΙΟΤΗΤΕΣ ΖΩΗΣ - Δεδομένα Επενδύσεων.

Συζητήστε τα πλεονεκτήματα και τα μειονεκτήματα των διαφόρων μορφών επένδυσης.

ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑ 10

Ανάλυση των Επενδύσεων

Γενική άποψη

Οι μαθητές θα πουλήσουν τις μετοχές τους από την προηγούμενη Δραστηριότητα και θα προσδιορίσουν εάν είχαν κέρδος ή απώλεια χρημάτων.

Στόχοι

Οι μαθητές θα:

- ▶ προσδιορίσουν εάν είχαν κέρδος ή απώλεια χρημάτων από την πώληση μετοχών,
- ▶ περιγράψουν το ρόλο τους στο σύστημα της ελεύθερης οικονομίας.

Προετοιμασία

Προμηθευτείτε αρκετά αντίγραφα πινάκων τιμών του χρηματιστηρίου από μία εφημερίδα της προηγούμενης ημέρας πριν την παρουσίασή σας στην τάξη, ώστε να μπορέσουν οι μαθητές να πουλήσουν τις μετοχές τους.

Εάν ο καθηγητής συνέχισε τη Δραστηριότητα του χρηματιστηρίου στο διάστημα που μεσολάβησε μεταξύ των επισκέψεων σας, συζητήστε μαζί του για την πρόσδοτη των μαθητών. Επίσης ενδεχομένως να χρειασθείτε πρόσθετα αντίγραφα εντύπων *Χρηματιστηρία - κών Συναλλαγών* για τους μαθητές, ώστε να ολοκληρώσουν τις εγγραφές των συναλλαγών τους.

Προμηθευτείτε έναν κατάλογο της τάξης από τον καθηγητή, ώστε να συμπληρώσετε τις Βεβαιώσεις πριν επισκεφθείτε την τάξη. Επίσης, καθορίστε με τον καθηγητή τον πιο κατάλληλο τρόπο διανομής των Βεβαιώσεων.

Συγκρίνετε τα συμπεράσματά σας και συζητήστε τα με το φορέα πιλοτικής εφαρμογής του Προγράμμα-

ΕΝΝΟΙΕΣ

*Αγοράζοντας και πουλώντας.
Επιλογές.*

Τιμές.

Κέρδος.

Μετοχή.

ΔΕΞΙΟΤΗΤΕΣ

*Ανάλυση πληροφορίας.
Ερμηνεία πληροφορίας.
Μαθηματικές ερμηνείες και
υπολογισμοί.
Ομαδική εργασία.*

τος Επιχειρηματικότητας Νέων.

Υλικό

- Το Βιβλίο του Μαθητή *Η Οικονομία και Εγώ*.
- Στυλό και μολύβια (προαιρετικά).
- Κάρτες Πολλαπλών Χρήσεων (προαιρετικά).
- Βεβαιώσεις Παρακολούθησης και Κατανόησης του Προγράμματος.
- Πίνακες τιμών χρηματιστηρίου από μία εφημερίδα (προαιρετικά).
- Αντίγραφα εντύπων Χρηματιστηριακών Συναλλαγών (προαιρετικά).

ΠΑΡΟΥΣΙΑΣΗ

► Εισαγωγή.

- Χαιρετίστε τους μαθητές. Ρωτήστε τους:
- ▶ Για ποιο λόγο πολλοί άνθρωποι τοποθετούν τα χρήματά τους σε λογαριασμούς ταμιευτηρίου;

Για να κερδίσουν τόκους, ώστε να αυξήσουν τα χρήματά τους.

- ▶ Για ποιο λόγο οι άνθρωποι αγοράζουν και πωλούν μετοχές;

Γιατί η απόδοση των επενδύσεων είναι γενικά υψηλή.

► Δραστηριότητα.

- Ζητήστε από τους μαθητές να εργασθούν στις ίδιες ομάδες επενδύσεων, όπως στην προηγούμενη δραστηριότητα. Διανείματε τα Βιβλία του Μαθητή σε όλη την τάξη και αντίγραφα των πινάκων του χρηματιστηρίου από την εφημερίδα. Ζητήστε τους να ανατρέξουν στις Χρηματιστηριακές Συναλλαγές στη σελίδα 41.
- Πείτε στην τάξη ότι σήμερα πρόκειται να πουλήσουν τις μετοχές, που αγόρασαν, προκειμένου να προσδιορίσουν αν είχαν κέρδος ή απώλεια χρήματος. Ζητήστε τους να συγκρίνουν τις τιμές των μετοχών που αγόρασαν. Δώστε τους χρόνο να συμπληρώσουν τη δραστηριότητα και προσφέρτε τους βοήθεια.

- Αφού θα έχουν τελειώσει οι μαθητές, ρωτήστε κάθε επενδυτική ομάδα αν πραγματοποίησε κέρδη ή ζημίες. Βοηθήστε τους μαθητές να αναλύσουν τις επενδύσεις τους. Ζητήστε από εθελοντές να πουν στην τάξη ποιες από τις μετοχές που αγόρασαν απέφεραν κέρδη και ποιες ζημίες.
- Συνοψίστε τη Δραστηριότητα λέγοντας στους μαθητές ότι πολλοί άνθρωποι επενδύουν εκ νέου τα κέρδη τους από τις μετοχές στο χρηματιστήριο, αγοράζοντας περισσότερες μετοχές. Άλλοι πάλι αποφασίζουν να επενδύσουν τα κέρδη τους σε άλλες μορφές επενδύσεων.
- Για όσο ο χρόνος το επιτρέπει, επαναλάβετε άλλες μορφές επένδυσης, όπως οι αποταμιεύσεις λογαριασμού καταθέσεων, τα αμοιβαία κεφάλαια, τα αποταμιευτικά οιμόλογα, τα εταιρικά οιμόλογα κλπ. Ως θέμα για συζήτηση αναφερθείτε στις Δεξιότητες Ζωής της προηγούμενης Δραστηριότητας.

► **Περίληψη και Ανασκόπηση.**

- Κάνετε ανασκόπηση του βοηθήματος *Η Οικονομία και Εγώ* με τους μαθητές.
 - ▶ Η ελεύθερη οικονομία είναι ένα σύστημα αγοράς.
 - ▶ Αγορά είναι ο τόπος και γενικά κάθε μέσο για την πραγματοποίηση αγοραπωλησιών.
 - ▶ Τα άτομα ανταλλάσσουν την εργασία τους έναντι μισθών και ημερομισθίων στην αγορά εργασίας.
 - ▶ Τα άτομα μπορούν να αυξήσουν την αγοραστική αξία των δεξιοτήτων τους μέσω της εκπαίδευσης ή της επαγγελματικής εμπειρίας. Μπορούν επίσης να αυξήσουν τα κέρδη τους επενδύοντάς τα.
- Πείτε στους μαθητές ότι οι επιλογές που κάνουν θα τους βοηθήσουν να καθορίσουν το μελλοντικό τους ρόλο στην αγορά εργασίας.
- Δώστε σε κάθε μαθητή μια Βεβαίωση Παρακολούθησης του Προγράμματος. Δεδομένου ότι είναι η τελευταία φορά που κάνετε μάθημα στους μαθητές, βεβαιωθείτε ότι αναφέρατε το πόσο απολαύσατε το χρόνο που ήσασταν μαζί τους. Ευχαριστήστε τους για τη συμμετοχή τους. Μοιραστείτε μαζί τους ότι μάθατε από αυτούς και ζητήστε από μερικούς μαθητές να πουν κάτι, το οποίο θα θυμούνται από αυτήν την εμπειρία τους.

ΠΕΡΙΓΡΑΜΜΑ ΠΑΡΟΥΣΙΑΣΗΣ - Ανάλυση των Επενδύσεων.

ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Ρωτήστε τους μαθητές το λόγο για τον οποίο αρκετοί άνθρωποι τοποθετούν τα χρήματά τους σε τραπεζικούς λογαριασμούς.

Για να κερδίσουν τόκους ώστε να αυξήσουν τα χρήματά τους.

Ρωτήστε τους μαθητές γιατί οι άνθρωποι αγοράζουν και πωλούν μετοχές.

Γιατί η απόδοση των επενδύσεων είναι γενικά υψηλή.

ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑ

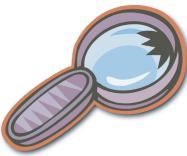
Οι μαθητές θα πουλήσουν τις μετοχές τους και θα συμπληρώσουν το έντυπο Χρηματιστηριακές Συναλλαγές στη σελίδα 41 του Βιβλίου του Μαθητή.

Οι μαθητές θα εξετάσουν αν είχαν κέρδη ή ζημίες.

ΠΕΡΙΛΗΨΗ ΚΑΙ ΑΝΑΣΚΟΠΗΣΗ

Επαναλάβετε το βοήθημα *H Οικονομία και Εγώ*.

Να διανείμετε τις *Βεβαιώσεις Παρακολούθησης του Προγράμματος*.

Ορολογία.

Αγαθά: Μέσα με τα οποία ικανοποιούνται οι ανθρώπινες ανάγκες.

Αγορά: Ο τόπος και κάθε μέσο με το οποίο πραγματοποιούνται αγοραπωλησίες.

Αγοραστική Δύναμη: Η αξία του χρήματος υπολογιζόμενη με βάση όσα μπορεί κάποιος να αγοράσει με μια χρηματική μονάδα.

Αίτηση Εργασίας: Ένα έντυπο που συμπληρώνεται από κάποιον ο οποίος αναζητεί εργασία.

Αμοιβαίο Κεφάλαιο: Μία επένδυση η οποία κατανέμει τον επενδυτικό κίνδυνο με τη διασπορά σε πολλά είδη επενδύσεων (π.χ. ομόλογα, μετοχές ή άλλα χρεόγραφα) και η διαχείρισή της γίνεται από ειδικούς για λογαριασμό των επενδυτών.

Ανθρώπινο Δυναμικό: Τα άτομα που χρησιμοποιεί μία επιχείρηση για να παράγει τα αγαθά της ή να προσφέρει τις υπηρεσίες της.

Αποταμίευση: Το μέρος του εισοδήματος που δεν χρησιμοποιείται για κατανάλωση.

Βιβλιάριο Λογαριασμού Ταμιευτηρίου: Λογαριασμός ταμιευτηρίου το υπόλοιπο του οποίου είναι εύκολο να αναληφθεί.

Βιογραφικό Σημείωμα: Μία γραπτή περίληψη των προσόντων που σχετίζονται με την εργασία ενός ατόμου.

Εγγύηση: Η έγγραφη δήλωση του πιωλητή σχετικά με την ποιότητα ενός προϊόντος, η οποία τον καθιστά υπεύθυνο στην περίπτωση που το προϊόν είναι ελαττωματικό.

Ενοίκιο: Πληρωμή για τη χρήση ακινήτων ή κινητών αγαθών.

Επένδυση: Η δαπάνη για την απόκτηση καινούργιου κεφαλαίου, όπως τα εργοστάσια και ο μηχανολογικός εξοπλισμός.

Επίπεδο Ζωής: Ποιότητα ζωής με κριτήριο το είδος και την ποσότητα των υλικών αγαθών που κατέχει κάποιος.

Επιχειρηματίας: Άτομο το οποίο συστήνει μία επιχείρηση με την προσδοκία κέρδους.

Επιχειρηματικός Κίνδυνος: Η πιθανότητα εμφάνισης ζημιάς από μία επιχειρηματική δραστηριότητα.

Εργασία: Καταβολή ανθρώπινης προσπάθειας, σωματικής ή πνευματικής, για την παραγωγή κάποιου προϊόντος.

Έσοδα: Είναι οι εισπράξεις μιας επιχείρησης.

Ημερομηνία Λήξης: Η ημερομηνία αποπληρωμής του ποσού που δανείστηκε ο δανειολήπτης.

Καταναλωτής: Ο χρήστης των αγαθών ή των υπηρεσιών.

Κέρδος: Η διαδικασία που προκύπτει μεταξύ των συνολικών εσόδων της επιχείρησης και του συνολικού κόστους.

Κόστος: Δαπάνες ή έξοδα.

Κόστος Ευκαιρίας: Τα αγαθά και οι υπηρεσίες που πρέπει να θυσιαστούν προκειμένου να παραχθεί μία μονάδα ενός άλλου αγαθού.

Μέρισμα: Το τμήμα των εταιρικών κερδών που διανέμεται στους μετόχους της Ανώνυμης Εταιρείας.

Μετοχή: Τίτλος που αντιπροσωπεύει μέρος της ιδιοκτησίας σε μία Ανώνυμη Εταιρεία, στην οποία ο μέτοχος εισέφερε σε χρήμα.

Μισθοί: Αμοιβή για την παροχή της εργασίας για ορισμένο χρονικό διάστημα.

Οικονομική Επιστήμη: Η μελέτη του τρόπου με τον οποίο οι άνθρωποι κατανέμουν τους πόρους για την ικανοποίηση των αναγκών και των επιθυμιών τους.

Ομόλογο: Πιστοποιητικό που αντιπροσωπεύει ένα μακροπρόθεσμο κρατικό ή εταιρικό δανεισμό.

Πιστοληπτική Ικανότητα: Είναι η δυνατότητα ενός ατόμου βάσει του εισοδήματός του να λάβει και να αποτληρώσει ένα δάνειο.

Πίστωση: Η ικανότητα αγοράς αγαθών ή υπηρεσιών με αντάλλαγμα την υπό - σχεση μελλοντικής πληρωμής.

Πλούτος: Η συνολική αξία των κινητών και ακινήτων που κατέχει κάποιος.

Προνομιούχος Μετοχή: Πιστοποιητικό που αντιπροσωπεύει ιδιοκτησία σε μία Ανώνυμη Εταιρεία. Αν μία Ανώνυμη Εταιρεία σταματήσει να λειτουργεί, ο κάτοχος των προνομιούχων μετοχών θα πάρει το μερίδιό του, πριν από τον ιδιοκτήτη των κοινών μετοχών.

Προϋπολογισμός: Σχεδιασμός των εσόδων, των δαπανών και της αποταμίευσης κατά τη διάρκεια μιας οικονομικής περιόδου. Ένας προϋπολογισμός είναι ισοσκελισμένος όταν οι δαπάνες και οι αποταμιεύσεις είναι ίσες με το εισόδημα.

Σταδιοδρομία: Η συνολική πορεία του εργαζόμενου στον τομέα δρα-

στηριότητάς του.

Στεγαστική Πίστη: Μακροπρόθεσμος δανεισμός που χρησιμοποιείται για τη χρηματοδότηση στέγης.

Συνέντευξη: Μία κατ' ιδίαν συνάντηση για τη λήψη ή την προσφορά πληροφοριών, που αφορούν έναν υποψήφιο εργαζόμενο για μια συγκεκριμένη θέση εργασίας.

Συστατική Επιστολή: Μία επιστολή που μπορεί να πληροφορήσει κάποιον εργοδότη σχετικά με έναν υποψήφιο για εργασία.

Τόκος: Αμοιβή του δανειοδότη για τη χρήση των χρημάτων του από κάποιον άλλο, για ένα ορισμένο χρονικό διάστημα.

Υπηρεσίες: Άυλα οικονομικά αγαθά που έχουν αξία, π.χ. υπηρεσίες δικηγόρων, γιατρών, ηθοποιών κλπ.

Φόρος: Υποχρεωτική εισφορά στο κράτος από τους πολίτες και τα Νομικά πρόσωπα μίας χώρας.

Χρήμα: Ο, τιδήποτε είναι κοινά αποδεκτό για την απόκτηση αγαθών και υπηρεσιών. Ένα μέσο συναλλαγής.

ΕΝΤΥΠΟ ΣΧΟΛΙΩΝ

Επώνυμο:

Όνομα:

Θέση:

Φορέας:

Διεύθυνση:

Τηλ:

Ημερομηνία:

Σχόλια - Παρατηρήσεις:

Προτάσεις για αλλαγή - βελτίωση του υλικού/των διαδικασιών:

Παράκληση: Να αναγράφετε σε ποιο σημείο αναφέρεται το σχόλιο, η παρατήρηση, η πρόταση. Με το τέλος του προγράμματος να σταλεί στους υπεύθυνους του Προγράμματος Επιχειρηματικότητα Νέων συμπληρωμένο.

